

ЗА ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ВІРУ

«Бо я не соромлюсь Євангелії, бо ж вона — сила Божа на спасіння кожному, хто вірує, перше ж юдеєві, а потім гелленові»
(Рим. 1:16)

**№1 (136)
СІЧЕНЬ
2016 РОКУ**

МАЙЖЕ ПІВСОТНІ ЛЮДЕЙ ПРИЄДНАЛИСЯ ДО ЦЕРКОВ ХВЄ КИЄВА ЧЕРЕЗ ВОДНЕ ХРЕЩЕННЯ

Традиційно 19 січня в багатьох церквах християн віри євангельської проводиться водне хрещення. Того дня в домі молитви церкви «Філадельфія» зібралися віруючі з кількох церков Київського об'єднання ЦХВЕУ. У заповіті із Господом вступили 46 осіб з церков з Києва та області.

Розпочав святкове служіння Микола Каленик, пастор «Церкви на Кар'єрній». У своєму напутньому слові до охрещуваних він наголосив, що голос Івана Хрестителя звучить до людей і сьогодні. «Під час хрещення ми входимо у воду і тим самим, згідно з Євангелієм, занурюємося в Ісуса. І там, у воді, маємо залишити своє старе гріховне життя», — зазначив він. Старший пастор церкви «Скинія» Рустам Фатуллаєв, настановляючи нових членів церкви, наголосив: «Найцінніше — це зберегти довіру до Бога», як це було в житті апостола Павла... У житті будуть моменти, коли може здатися, що навіть Бог залишив вас, але попри все залишайтеся вірними до кінця!»,

— закликав пастор, наголосивши на особливій ролі Святого Духа в житті християнина.

Не боятися труднощів, а в разі потреби звертатися за допомогою до служителів навчав нових членів церков старший пресвітер об'єднання церков ХВЄ м. Києва, пастор церкви «Філадельфія» Анатолій Козачок. «Адже ми — одна родина!», — наголосив він.

Цього дня охрещені уперше взяли участь у служінні хлібопеломнення. За них була звершена ревна молитва. А наприкінці служіння усі охрещені отримали подарунки — особисті Біблії та християнську літературу.

chve.org.ua.

У БАРСЕЛОНІ ВІДКРИТО НОВУ МІСІОНЕРСЬКУ ЦЕРКВУ ХВЄ

В Іспанії у м. Барселоні українські місіонери започаткували служіння нової церкви ХВЄ.

У цьому місті на узбережжі Середземного моря працюють багато українських заробітчан, серед яких і віруючі, і люди, які конче потребують Бога та проповіді Євангелія.

Пастором-місіонером у новій церкві служить Володимир Редич, котрий разом із дружиною Наталею переїхав сюди із Мадрида. До переїзду в Барселону, що є центром Каталонії, Володимир був служителем Мадридської церкви ХВЄ, де пастором служить Ярослав Демко. «Це вже сьома церква, яку відкрива-

ють в Іспанії наші місіонери, — коментує подію старший єпископ ЦХВЕУ Михайло Паночко. — Є зібрання в Мадриді, Малазі, Севільї, Марбельї, Торрев'єсі, Валенсії, а ось тепер і в Барселоні. Діє домашня група у місті Сан-Себастьяні на північ від Мадриду, ближче до кордону із Францією».

chve.org.ua.

КАБМІН ПЛАНУЄ ВДОСКОНАЛИТИ ПРОЦЕДУРУ РЕЄСТРАЦІЇ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Удосконалення процедури державної реєстрації релігійних організацій та інші законодавчі ініціативи визначені у Плані заходів з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року.

План заходів передбачає розроблення законопроекту про внесення змін до розділу II Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» та до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних

осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», спрямованого на взаємне узгодження процедур реєстрації статутів (положень) релігійних організацій та внесення даних про них до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (державна реєстрація). Це завдання Міністат та Мінікультури повинні виконати до III кварталу 2016 року.

У цьому контексті також заплановано розробку проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових

підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру».

Ці зміни покликані забезпечити автоматичне внесення зареєстрованих релігійних організацій до Реєстру неприбуткових установ та організацій та чіткі підстави для ухвалення рішення про їх вилучення з цього Реєстру.

Кабінет Міністрів поставив собі завдання до кінця 2016 року розробити та розглянути законопроект щодо законодавчого врегулювання конституційного права на заміну військової служби альтернативною у разі, коли виконання військового обов'язку суперечить релігійним переконанням особи.

Передбачається внесення змін до Законів України «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про альтернативну (невійськову) службу».

Окрім цього, передбачається розроблення та впровадження системи контролю та індикаторів щодо

світського характеру освіти. До кінця 2016 року Міністерство освіти і науки має затвердити наказ про дотримання конституційного принципу відділення церкви від школи та принципу світськості освіти відповідно до статті 35 Конституції України та статті 3 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації».

Цей принцип повинен дотримуватися в усіх навчальних закладах окрім тих, які засновані релігійними організаціями.

Водночас МОЗ разом із Мінсоцполітики до кінця 2017 року повинні розробити методичні рекомендації та навчальні програми для медичного персоналу та інших працівників центрів соціально-психологічної реабілітації щодо культурних та релігійних особливостей дітей біженців та мігрантів. На підставі цих документів буде готуватися медичний персонал в дитячих закладах для роботи з дітьми інших культур та релігій.

IPC.

Продовження. Поч. у № 12 (135) за грудень 2015 р.

Яке значення мала музика в житті Ісуса Христа? Чи співав Ісус? Читаємо: «А коли відспівали вони, то на гору Оливну пішли» (Мт. 26:30, Мр. 14:26). Слово «відспівали» означає, що вони співали гімн, причому гімн прославлення і поклоніння. А отже, Ісус Христос залишив нам приклад для співу.

Чи співали і грали перші християни? Ті, що заперечують це, погано читають Писання. Бо написано: «А північної пори Павло й Сила молилися і Богові співали, а ув'язнені слухали їх» (Дії 16:25).

МУЗИКА І СПІВ У НОВОМУ ЗАПОВІТІ

Пригадаємо, що діялося це у в'язниці. Там, де щурі, де сморід. Перед цим апостолів побили і ноги скували в колоду. Ніхто не обмив їх рани. І чи було їм тоді до співу?

Лео Франк

Але музика і пісні прославлення не залежать від зовнішніх обставин.

Ісус Христос та апостоли співали перед тим, як пішли в Гетсиманський сад. І пам'ятаєте, що було після цього? Ісус так молився, що краплі поту були, як краплі крові. І перед тим Він співав пісні прославлення.

Ще один текст — «Ну, то що ж? Буду молитися духом, і буду молитися й розумом, співатиму духом, і співатиму й розумом... То що ж, браття? Коли сходиться ви, то кожен із вас псалом має, має науку, має мову, об'явлення має, має вияснення, нехай буде все це на збудування!» (1 Кор. 14:15, 26).

Новозаповітна форма служіння поклоніння — це спів духом. Часто чую, мовляв, у нас в церкві такого нема. Але Павло каже: «...співатиму духом...» Він сам буде співати! Тому почни з себе. Ти сам співай! А тоді вже можна буде перенести цю практику з приватної у церковну.

Ще один важливий момент: іноді в наших церквах трапляються непорозуміння через слово «браття». Мовляв, це стосується лише братів, бо ж про сестер не йдеться.

Справа в тому, що в оригіналі (і в німецькому перекладі також) тут вжито слово, яке означає і «брати», і «сестри». Тому коли ми читаємо в Писанні «браття», мусимо пам'ятати, що це такою ж мірою стосується і сестер.

Отож написано, що коли ви сходиться, у кожного є псалом. Починається все з псалма, а вже потім ідуть повчання, мови, відкриття, тлумачення...

Спів духом був нормальним явищем в першоапостольській церкві, а спів взагалі — важливою частиною богослужіння.

А тепер розглянемо дуже цікавий текст: «...розмовляючи поміж собою псалмами, і гімнами, і піснями духовними, співаючи й граючи в серці своєму для Господа...» (Еф. 5:19). У російському перекладі написано: «...поя и воспевай в сердце своем». Я запитую росіян: у чому різниця між цими двома словами? Жодної. Тому в православній церкві музика заборонена. Вони користуються синодальним перекладом, де реально спотворений текст Писання. А український переклад тут точний.

Спів і гра на інструментах допомагають сповнюватися Духом. І перші християни безперечно грали на музичних інструментах.

Наступний текст: «Отож завжди приносьмо Богові жертву хвали, щобто плід уст, що Ім'я Його славлять» (Євр. 13:15). Завжди — це значить незалежно від жодних обставин, хочеться нам того чи ні. Слово «жертва» означає, що нам треба щось віддати. Старозаповітні жертви мали бути без плями і вади. Так само і музичне служіння має бути досконале.

І ще читаємо: «Слово Христове нехай пробуває в вас рясно, у всякій премудрості. Навчайте та напоумляйте самих себе! Вдячно співайте у ваших серцях Господеві псалми, гімни, духовні пісні!» (Кол. 3:16).

«ПРОКЛЯТИЙ, ХТО РОБИТЬ РОБОТУ ГОСПОДНЮ НЕДБАЛО...»

Ми живемо в час, коли дуже високо піднята планка якості. Люди готові платити за якість. Коли ж щось робиться неякісно, більше ми туди не звертаємося.

У цьому контексті порозважаймо сьогодні над дещо різким і гострим місцем з Писання: «Проклятий, хто робить роботу Господню недбало...» (Єр. 48:10).

Що ж мав на увазі Божий пророк, говорячи це слово? Загалом у цьому розділі мова йде про Моава, і, на перший погляд, здається, що наш вірш не вписується в контекст.

Зазвичай ми рекомендуємо брати для проповідей позитивні тексти, в яких центральною постаттю є Христос. Тому що проповіді повинні бути христосцентричними. Ми маємо благословляти, а не проклинати.

Слово «прокляття» ми зустрічаємо найперше в Бутті, коли людина згрішила. Вирок для змія, який до того вчинку не плазував, а пересувався якимось інакше, звучав: «Ти проклятий... За те, що ти оце зробив, відтепер будеш повзати на череви, і порох земний буде твоєю їжею»...

До Адама прозвучало слово, що через нього проклята земля, і відтепер вона буде родити будяки і терняччя. І в поті чола він має здобувати хліб.

Текст, який ми взяли за основу своїх роздумів, говорить про три речі. Насамперед мова йде про роботу. Далі – про оцінку цієї роботи. І насамкінець – про наслідок такої роботи.

Слово «прокляття» ми асоціюємо з поганим словом, сказаним на адресу іншої людини. Згадаймо Олександра Довженка і персонажів його «Зачарованої Десни».

Але якщо глибше порозважати, це не просто недобре побажання на чийсь адресу. Це слово має глибший зміст. Словник говорить, що прокляття – це різке засудження чого-небудь або кого-небудь, що межує з розірванням стосунків.

Коли Син Божий вів на Голгофському хресті, гріхи цілого світу впали на Нього. І ми пам'ятаємо зойк, який виврався з Його грудей: «Боже Мій, Боже Мій, нащо Ти покинув Мене?..» Відбувся розрив стосунків.

Звертаючись до змія, Господь сказав, що поставив ворожнечу, поділ, розрив, поміж ним і жінкою. Її насіння буде вражати змія в голову, а він буде жалити його в п'яту.

Микола Синюк
Єпископ

Наш текст говорить про роботу, яка виконується недбало. Що таке недбалість? Це неакуратність, не ретельність, відсутність старання. Стук, грук, абі з рук.

Багатьом відома історія про одного чоловіка, який все життя пропрацював на будівництві. І коли зібрався на пенсію, йому доручили зробити останню роботу – побудувати ще один будинок.

Думками він вже був на пенсії, тому робив все за тим принципом: стук-грук, абі з рук. У момент його проведіння на пенсію у присутності великого зібрання людей керуючий фірмою урочисто вручив йому ключ від того будинку – як винагороду за багатолітню старанну працю. Так, проявивши недбалість, той чоловік сам себе покарав.

Є справи, які Бог любить, а є такі, які Він ненавидить. Є ті, які Він благословляє, а є такі, в бік яких Він і лиця не повертає. Згадаймо розмову біля престолу, коли мова йшла про Йова. І докір був Богові: «Хіба задармо Йов Тебе шанує?.. Діла його рук Ти благословив».

Є діла, які Бог благословляє. Є діла диявола. Є діла плоті. Про одну людину сказано, що вона була переповнена добрих діл. Є діло віри і праця любові.

«Проклятий, хто робить роботу Господню недбало». А що таке – робота Господня? І яким чином підготуватися, щоб оце діло Боже робити якнайкраще й отримати оцінку: «Гаразд, добрий і вірний рабе...»?

Слово Боже закликає: «І все, що тільки робите, словом чи ділом, – усе робіть в Ім'я Господа Ісуса, дякуючи через Нього Богові й Отцеві» (Кол. 3:17). Беру на себе сміливість заявити: з того часу, як я прийняв Ісуса Христа як свого Спасителя, як я покаявся і пообіцяв служити Богові в добрій і чистій совісті, – з того часу в моєму житті немає справи, яка була б не Божою. Завдання Церкви на землі – достойно представляти Ісуса Христа, у царстві темряви достойно представляти Царство Боже.

Усе, що робите, словом чи ділом... Бог дав нам уста. І ми можемо спілкуватися, проповідувати, розказувати вірші, співати... А чи може бути так, що я недбало роблю таку справу? Недавно я чув, як одна сестричка вийшла розказувати вірш – російською мовою. І так жадливо вона його декламувала, так неправильно ставила наголоси, що росіяни жажналися

б, коли б те почули. Усяку справу треба робити ретельно і дбайливо.

Мого батька Петра Даниловича вже майже 40 років немає на землі. Він все робив дуже ретельно. Якось вирішив змайструвати будку для нашого собаки. Так гарно обив картоною, пофарбував. Зробив все як годиться – він дбайливо ставився до всякого діла.

Перш ніж взяти до рук мікрофон, проповідники повинні потурбуватися, щоб їхня проповідь не була, як недоношена дитина, щоб вона дозріла і повноцінно народилася на світ.

Розповідають про одного пастора, який готувався до проповіді по дорозі до церкви. А жив за п'ять хвилин до дому молитви. І люди купили йому помешкання на іншому кінці міста, щоб він міг більше часу готуватися до проповіді.

Виявляється, словом служити можна також недбало, не так, як потрібно. Я стикався навіть з випадками недбалства у служінні пророцтвом. У Слові Господньому, у пророка Єзекиїля, про таких людей сказано, що вони своїм духом, а не Духом Божим водяться, і нічого не бачили, вдаючи, що так говорить Господь. А насправді так говорить Микола.

А ось ще приклад. Приїжджаю недавно в одну церкву і бачу, що нема де припаркуватися. Один дуже серйозний автомобіль, з серйозними номерами, припаркувався так, що зайняв два місця. Як їхав, так і зупинився. Виходить, що недбалство починається з подвіря церкви.

У Сполучених Штатах я вперше побував в одному домі молитви. Зайшов дещо розгублений, а на вході стоять молоді люди з бейджиками. І зустріли мене словами: «Микола Петровичу, вітаємо. Заходьте, ми проведемо вас до братської

кімнати». Я думаю: а звідки ці люди мене знають? Я ж тут вперше і ледь-ледь знаю пастора. А просто ті люди від щирого серця виконали свою роботу.

Є безліч моментів, коли ми можемо дбайливо послужити один одному. Скажімо, старатися добре навчатися в школі чи інституті. Це ж діло Боже! Своєю доброю поведінкою і старанням навчанням показати, що ти добрий християнин. І в майбутньому такий християнин стане добрим господарем свого міста, своєї області і країни.

В одній церкві в молодій сім'ї народилася дитина. Обоє батьків були з інтернату, бабусь-дідусів нема. І для них це було випробуванням, дуже серйозною сходиною. Чи не буде Божою роботою для досвідчених сестер з тієї церкви піти і допомогти тій молодій сім'ї? Показати, як купати, як сповивати, як доглядати, поділитися безцінним материнським досвідом.

Таких справ можна знайти безліч. І старанно їх виконуючи, ми одного разу почуємо від Господа: «Гаразд, добрий і вірний рабе! Ти в малому був вірний, над великим поставлю тебе».

Взагалі, нам варто подумати, чи знаю я своє діло Боже в церкві. Те, що Бог запланував тут для мене. Хай кожен із нас зробить невеличкий аналіз свого життя.

Господар все ще шукає плоду на смоківниці, яка росте в винограднику. У Бога є цілі для мене і для вас.

Одного разу до Ісуса прийшли люди і запитують: «Що нам робити, щоб виконати діло Боже?». І що відповів Ісус? «Ось діло Боже – щоб ви вірували в Того, Кого Він послав...»

Це діло Боже стосується кожного з нас. Але чи можна вірувати недбало? Виявляється, можна. У Біблії є ілюстрація такої формальної віри, віри на словах. Ісус каже, що коли приходять скорбота або переслідування за Слово, такі люди відпадають. Вони не можуть свою віру належно показати, це віра на словах, вона відірвана від життя.

Хай це слово залишить в нашому серці питання: як я виконую діло Боже? Дбайливо чи недбало? Бо наше недбалство до праці в церкві, до вивчення Слова Божого, до стосунків один з одним і до стосунків з Богом призводить до розриву з Богом.

Однак ми щасливі, що живемо в період Нового Заповіту, бо всі прокляття світу Син Божий взяв на Себе. І навіть коли я роблю щось недбало, я ще маю шанс звернутися до Нього, Він ще не розриває стосунків, Він каже: «Ось Я стою біля дверей і стукаю...»

Як би я хотів, щоб ми почули цей ніжний голос Спасителя.

«А РАНИШЕ ТАК НЕ БУЛО...»

«Коли я вчився в радянській школі, мені розповідали, яким прекрасним буде життя через 40 років. Тепер ці ж люди розповідають мені, яким прекрасним було життя 40 років тому» (сучасний афоризм).

«Де вам жилося краще: у Радянському Союзі чи в незалежній Україні?» – запитали соціологи жінку пенсійного віку. Відповідь вражала: «Звичайно, за Радянського Союзу мені було краще, оскільки тоді я отримувала заробітну плату, а тепер лише пенсію».

Жінка не могла усвідомити, що говорила про зміни не суспільства, а самої себе. Попри це низку переваг нашого минулого продовжать інші її сучасники: у Радянському Союзі була краща дисципліна; політики не дозволяли собі так поводитися; ковбаса була дешевішою тощо.

Мимоволі пригадується чи не аналогічна ситуація, описана в Біблії: «І говорили їм ізраїльські сини: «Коли б ми були повмирали від Господньої руки в єгипетському краї, як ми сиділи над горшком м'яса, як ми їли хліба досить! Бо ви вивели нас до цієї пустині, щоб поморити голодом увесь цей

збір... Ми згадуємо рибу, що їли в Єгипті даремно, огірки й дині, і пір, і цибулю, і часник. А тепер душа наша в'яне, немає нічого, тільки манна нам перед очима» (2 М. 16:6; 4 М. 11:5-6).

Хіба не дивними здаються нарікання ізраїльтян, яким була подарована свобода, подаровані нові можливості творити свою націю, свій закон, поклонятися своєму Богові? Хіба не дивно, що з пам'яті багатьох представників «радянських поколінь» стерлися переслідування, духовні й матеріальні утиски, яких вони зазнали?

Але ж ні. Людини властиво ідеалізувати своє минуле, навіть якщо воно загрожувало їй обмеженнями свободи чи смертю. У певний період життя у свідомості кожного з нас з'являється сакральна фраза: а колись так не було... І фраза ця не лише відображає наше ставлення до загальносуспільного чи церковного життя, а й позначається на духовних пошуках.

Усі покоління молодих людей у свій час потерпали від подібних докорів старших: а колись так не було; коли ми були такі, як ви, ми більше читали, ми були слухняні, ми були працюючі; ми на відвідини ходили пішки, а ви машиною не хочете їхати; сьогодні молоді так благоговійно співали – а це був гімн нашої молодості, хіба то пісні – те, що зараз співають; ми собі не дозволяли так сидіти на богослужінні, як вони.

Ні, у жодному разі я не захищаю молоді, яка не читає, або тих, хто лінується у служінні, не заперечую благоговійності та натхненності псалмів чиєсь молодості і точно не підтримаю невідповідної поведінки в домі Божому, якщо така є. Але ми не помічаємо, що оте «а колись так не було» ділить суспільство і церкву на «ми» і «вони», на «такі» і «не такі». І в цьому розрізненні першопочатково закладений позитив у визначенні «нашого» і негатив у визначенні «їхнього», «вашого» часу.

Яким великим було моє здивування, коли в журналі «Вірність» за 1931 рік я прочитала спогади Володимира Гусарчука про Рівненську церкву: «Скільки було чистих ідеалів! Проїшов цей найщасливіший час... Не повернеться... Інший характер духовної роботи, люди зробилися спокійними й байдужими, немає колишнього вогню. Охопила перша любов, ослабла ревність. Життя є, але без надлишку. Млявість. І це навіть з тими, хто пройшов уздовж і впоперек простору Волинь, будучи гнаним, щоб людям проповідувати Христа. Де та молоді, яка за двадцять верст приходила кожного тижня на співанки? Яка була тоді радість!»...

Ностальгія за романтизмом молодості, неспроможність повернути ті моменти й можливості, які лишилися тільки в прекрасних спогадах, спонукають людину вважати, що тих чудових часів уже не буде ніколи, так самовіддано ніхто не буде працювати, ні любити, ні страждати...

Звідси й бере початок невдоволення

чиєюсь бездіяльністю, чиєюсь інакшістю, яке, по суті, є невдоволенням не часом і поколінням, а самим собою, тим, яким ти є зараз, своєю нерелігійністю. Хтозна, можливо, наше «колись» було кращим тільки тому, що ми самі були тоді кращими.

Чи не для того, щоб зупинити людину в її безпідставних наріканнях, Еклезіаст пише такі вічні слова: «Не кажи: «Що це сталося, що перші дні були кращі за ці?», бо не з мудрості ти запитався про це».

Надімірне ідеалізування минулого досвіду розділяє те, що має бути єдиним, призводить до докорів і ремствування на зміни, як це було з ізраїльтянами і багатьма нашими сучасниками, зрештою, стає перешкодою до духовного удосконалення.

Минулого не повернути. Як історик, я знаю, що його можна вивчити, проаналізувати, відтворити, а інколи, коли вистачить мудрості, то від нього можна навіть навчитися, але не повернути і не зупинити прекрасні миті свого або чийогось життя.

Та й чи варто? Кожен час має свою чарівність. Коли в мудреця запитали, яка мить життя найпрекрасніша, він відповів: «Та, яку ми переживаємо, тому що минуле вже не повернути, а майбутнє ще не настало».

Попри наше скорботне чи піднесене «а колись так не було...» апостол Павло пише у Посланні до коринтян: «Ось тепер час приємний...», бо саме цей час може бути для когось днем спасіння.

Ліна Бородинська.
«Свічник».

МИСТЕЦТВО ХУДОЖНЬОГО ЧИТАННЯ

Художнє слово – це вміння красиво викладати свої думки, використовуючи художні засоби, чітко висловлювати суть, вміння зацікавити читача й слухача. Його використовують в поезії, у художніх творах. Воно відрізняється від звичайної мови, якою ми користуємося в повсякденному житті.

Щоб донести зміст, почуття, які вклав автор у свої рядки, до слухача, є певні правила й засоби виразного читання. Створена ціла наука читання творів художньої літератури. Адже майстерно прочитати вірш або створити образ літературного героя – теж мистецтво.

У християнському служінні часто використовуються декламація, театральні постановки, сценки. Але найчастіше ті, хто читає вірші, грає ролі біблійних персонажів, не володіють мистецтвом художнього читання, та й не бажать цього вчитися.

І, що ще гірше, багато хто вважає, що в церкві не потрібне гарне виразне читання, бо ж це не світська сцена. Але для того, щоб передати почуття автора, зміст твору, для того, щоб він зворушив серця слухачів і вплинув на їхнє життя, необхідно володіти мистецтвом слова й художнього мовлення.

У християнстві здавна використовується риторика (ораторське мистецтво) в християнській проповіді. Завдяки таким великим ораторам, натхненим Духом Святим, як Мартін Лютер, Жан Кальвін, Джон Вікліф, Джон Веслі, Чарльз Сперджен християнство поширилося по всьому світу.

У невеликій статті неможливо широко ознайомити читача з усіма засобами художнього читання, адже це цілий курс, який протягом року вивчається в педагогічних вишах (у театральних закладах сценічних майстерності навчають три-чотири роки), але зазначу, на що особливо важливо звернути увагу при читанні християнської поезії.

По-перше – це техніка мовлення. Читач повинен мати хорошу дикцію (чітка й правильна вимова всіх звуків мови). Уміння володіти своїм голосом також необхідне для виразного читання твору. Голос може звучати вище або нижче, голосніше або тихіше. Він може мати різний тембр (забарвлення) – ласкавий, м'який чи суровий, твердий, різкий, залежно від змісту тексту, який ми читаємо. Читати можемо швидко, якщо йдеться про щось менш значне, і повільно, якщо хочемо щось підкреслити, відзначити його важливість.

По-друге, необхідно звертати увагу на логіку мовлення. Не читати співучо-одно-тонно все підряд, а виділити в тексті найголовніші, найважливіші слова, зробити на них логічний наголос. Зазвичай перед цими словами робиться пауза, щоб приготувати слухача до сприйняття особливо важливої інформації.

По-третє, величезне значення при читанні художнього твору має емоційно-образна виразність.

Це, перш за все, інтонація. Голосом можна передати почуття захоплення, радості, жалю, смутку, сум'яття, страху, гніву й дати відчуття це тим, хто нас слухає.

Коли ми читаємо вірш, то повинні бачити всю картину, намальовану автором, щоб зуміти передати її слухачеві. Треба також розібратися, кому належать ті чи інші слова, щоб передати їх від імені героя (позитивного чи негативного).

Часто в художньому творі автор промовляє не прямо і ясно, а потрібно щось осмислити, подумати, прочитати, як кажуть, між рядками. Це – підтекст. Важливо самому його зрозуміти і зуміти донести іншим. Для цього потрібно пропустити все через своє серце, щоб воно стало твоїм, близьким тобі.

Художнє читання – це теж свого роду мистецтво, яке вимагає від нас знань, умінь і старання. Адже те, що ми приносимо в жертву Богові, має бути прекрасним, досконалим і слугувати для Його слави.

Лідія Вудвуд.

Луцьк.

ЩО РОБИТЬ ЦЕРКВУ ЦЕРКВОЮ

Михайло Мокієнко

Слово «церква» в тексті під авторством Луки – у Діях святих апостолів – використується 24 рази. День П'ятидесятниці – це з'явлення Церкви світу. Але ми не можемо забрати Голгофу. Церква в новозаповітному сенсі цього слова не могла існувати до Голгофи – не відбулося акту викуплення.

Істинна церква – це церква, яка живе по Слову, яка відкинула всі відомі гріхи і досконало виконує всю волю Божу. Відомий еkleзіолог Отто Вебер сказав: «Церква – це видиме зібрання видимих людей в конкретному місці з метою здійснення конкретних дій». Чи існує церква поза межами зібрання?

Дехто думає, що зібрання – перш за все. Але євангельські віруючі вважають, що життя церкви не обмежується зібранням. Вона продовжує жити поза межами зібрання у взаємному служінні один одному та світові. Ми не повинні мислити православними категоріями, говорячи: «Церква відкрита» чи: «Церква закрита». Церкву не можна ототожнювати з культовою спорудою.

Але зібранням життєдіяльність церкви не обмежується. Служачи один одному поза межами зібрання і служачи світові через благовіст ми, фактично, продовжуємо життя церкви. Тобто церква – це не акт зібрання, не зібрання актуалізує церкву

Коли в Афінах, цьому місті-державі, люди збиралися разом, це зібрання називалося еkleзією. Коли вони розходилися у своїх справах, то переставали бути еkleзією. Ми ж називаємо еkleзією і зібрання, і людей поза межами зібрання.

Церква – це зібрання. Але не всяке зібрання можна вважати церквою. Люди мають бути зібрані в Ім'я Ісуса, навколо вчення (Дії 2:42).

Але вчення – це не самоціль, це лише засіб збереження та розвитку відносин між зібранням та Христом. Вчення визначає особу, в ім'я якої збирається громада. Без істинного вчення немає церкви.

Сьогодні в баптизмі виникла проблема, схожа на ту, що є в ісламі. В ісламі і Аллах вічний, і Коран вічний. І хто ж із них «вічніший»? З подібною онтологічною проблемою зіткнулися і баптисти. Вони запитують: чи може Слово Боже закрити Бога? Люди перетворили Біблію на Бога. І багато баптистів поклоняються Біблії, а не Богу.

П'ятидесятницький підхід наступний: Бог – Слово – спільнота. Баптистське віровчення завжди починається з Біблії, а вже потім іде Бог. Для п'ятидесятників по всьому світові Бог більший за Біблію. У Біблії Він відкрив нам те, що хотів відкрити, але в загальному вимірі Бог більший за Біблію. Ми Його пізнаємо в Писанні через так зване прогресивне відкриття, і Біблія відіграє для нас велику роль, але ми не Біблії поклоняємося, а Богу.

Павло каже: «Це написав я, а не Бог». А баптист зреагує на це так: «Дивись в контекст». Тобто сам автор змушений відповідати баптистській герменевтиці. Контекст дуже важливий, але коли є автор, усе інше відходить на другий план.

Іов протягом багатьох розділів своєї книги задає Богу питання. Але коли приходить Бог, усі ці питання відходять на другий план. Бог Сам є відповіддю. І повірте: у присутності Бога у нас не буде вже жодного питання. Тому насамперед нам треба шукати Того, Хто відповідає, а не відповіді, Того, Хто благословляє, а не благословення.

Люди збираються довкола вчення, яке не є самоціллю, а лише засобом збереження та розвитку відносин з Христом. Якщо вчення не христотенетричне, воно не має права знаходитися в центрі.

Якщо зібрані проголошують слово, але в це слово не вірять, цю спільноту важко назвати церквою. Якщо слово не приносить віру, і люди сидять, не

вірячи Божому Слову, їх важко назвати церквою. Звичайно, не всі люди можуть однаково вірити. Але це не ставить під сумнів існування церкви. Причому наше сповідання – не тільки перед Богом, але й один перед одним і перед світом.

Ті, хто живе по Слову, неодмінно будуть приносити духовний плід. Де немає плодів – немає істинної віри. Де немає істинної віри – немає церкви. Це баптистський еkleзіологічний принцип, який дуже підходить і для п'ятидесятників.

Перший критерій церковності – це збудовуюча присутність Трійці. «Де двоє чи троє зібрані в Ім'я Моє – там Я посеред них».

Другий критерій церковності – місія, або призначення церкви. Церква була втворена для спеціальної ролі, спеціальної дії. Ми розуміємо, що місія – це насамперед Божо справа, а ми беремо участь в тому, що Він вже робить. Перший Місіонер – Сам Бог, Він послав Сина. Потім прийшов Дух Святий, а потім Свята Трійця посилає Церкву. Тобто місія втворює церкву. Місія – це головна властивість церкви. Церква є в результаті знаряддям місії.

Чи може перше і друге ввійти між собою в конфлікт? Чи може бути так, що зібрання має слово, є люди, відчувається збудовуюча сила Трійці, і при цьому церква не має місії.

Це дуже непросте питання. Місія церкви, або її призначення – явити Христа світу. І місіологія говорить, що коли церква не виконує цього призначення, значить, це не церква.

Це достатньо дискусійне питання, але правда в тім, що саме місія будує церкву, це ДНК церкви. Причому місія церкви здійснюється у світі. Світ – це середовище, в якому перебуває церква. Церква у світі, але не від світу. І євангелізація – це лише частина місії. Це засвідчення про спасіння у Христі тим, хто Йому не вірить, заклик до них про покайання і навернення.

Місія набагато ширша, ніж євангелізація. Євангелізація передбачає словесне звернення, у той час як місія – це всі дії, спрямовані на те, щоб підійти до благовісту, до євангелізації. Місіонерська організація церкви – це особлива форма, пов'язана з певним часом, місцем і потребою участі в місії Бога. Якщо спільнота має місію, вона неодмінно буде орієнтуватися на світ, тобто на людей.

Зазвичай ми мислимо так про свою діяльність: є ми, і більшість свого часу ми витрачаємо на себе і свої сім'ї. Є церква, в якій ми проводимо значну частину часу, але менше, ніж для себе. І є світ.

Але це не місійна схема. Місійна еkleзіологія передбачає наступну схему: є я, який перебуває в церкві; церква – це зібрання маленьких «я», а якщо ці «я» не маленькі, то треба задуматися, церква це чи ні. Сама ж церква перебуває в чомусь більшому, що ми називаємо світом. Колись Христос молився, кажучи: «Не молюся, щоб Ти забрав їх зо світу, але щоб Ти зберіг їх від зла».

Коли ми говоримо, що перебуваємо у світі, мова йде про те, що ми перебуваємо серед людей. Ми не пішли в монастирі, не втворювали якусь комуну, яка б відділила нас, як святих, від цього світу. Ми продовжуємо перебувати у світі, перебуваючи в церкві, бо церква – це сцена для світу. Люди дивляться на церкву і розуміють, як треба жити.

Саме ця схема допомагає нам краще розуміти місію. Коли ми говоримо про місію, ми говоримо про Духа Святого. Зішестя Святого Духа в Писанні пов'язане зі спроможністю церкви звершувати Божу місію. Дух надихає, скеровує, коригує

місійну діяльність і оновлює місійне бачення.

Ключове питання, яке мають сьогодні задавати п'ятидесятники, – це питання наступного плану: як моє особисте сповнення Духом впливає на мою місійну поведінку. Чи бачу я зв'язок між сповненням Духом і місією. Тому що новозавітна перспектива щодо Духа Святого – це, перш за все, місійна перспектива.

Ми можемо говорити про збудовання Духом Святим церкви, про духовні дари. І це добре. Але Біблія каже: «Ви приймете силу, коли зійде на вас Дух Святий, і будете Мені свідками...»

Для ранніх п'ятидесятників кількість хрещених Духом і кількість місіонерів була одним і тим же поняттям. Для Вільяма Сеймура, лідера пробудження на Азуза-стріт, було великим питанням, коли люди, хрещені Духом, не ставали місіонерами. Це означало, що або люди були навчені неправильно, або досвід, який вони пережили, був не зовсім повноцінним, або ще щось.

Під місією ми розуміємо не обов'язково географічне місце. Уся церква задіяна в місійному служінні. І говорити, що церква послала місіонерів, не зовсім коректно, тому що вся церква здійснює місію. Церква створена для місії. Тому вона не може посилати місіонерів. **Місія – це спосіб присутності церкви у світі, щоб максимально являти Христа.** Являти всюди – на роботі, на навчанні, у ворожому оточенні. І тут присутність Духа необхідна.

Продовжує бути актуальною і географічна місія. Хоча сьогодні вона змінилася через інтеграцію, яка перетворила світ на потужний гуртожиток.

Соціальний вимір теж потребує місії церкви. Дуже часто церква знає, як поводитися в домі молитви, але не знає, як поводитися у світі. А для цього потрібен цілісний християнський світогляд. І соціальна місія церкви дуже значима.

Існує також і пророка місія церкви. Вона полягає в тому, що церква живе не так, як живе це суспільство. І навіть нічого не говорячи, а просто пливучи проти течії, вона показує пророчий приклад для цього суспільства.

Пророка місія полягає в пророчому посланні. У пророчих символах. І в контексті місії як критерію церковності нам дуже імпонує така модель втілення: церква у світі, але не від світу. Церква відділена від зла у світі, ідентифікує себе з людьми у цьому світі і прагне трансформувати культуру зсередини.

Це модель поведінки Ісуса Христа. Ісус був у світі, але не від світу. Він ніколи не шукав політичної або релігійної влади. І Він прагнув розв'язати проблеми світу, вирішивши питання гріха. Саме така модель вважається найбільш євангельською і найбільш ефективною.

Третій критерій церковності – це «койнонія».

У перекладі з грецької це слово означає «спільнота». Панування Христа знаходить своє втілення у всій церкві.

Харизматичний рух вчить про так зване «централізоване помазання». Мовляв, Бог не говорить з церквою, Бог говорить з пастором. І завдання пастора – передати голос Божий церкві. Ця теза харизматичного руху ставить під сумнів надбання Реформації про те, що Христос панує, і Його панування знаходить втілення у всій церкві. Тобто церква має стосунки з Христом, а не лише пастор.

Може, деяким пасторам і імпонує ідея, що голос Божий чує лише пастор, але це веде до великих маніпуляцій. І нам відомі результати таких маніпуляцій, коли люди починають продавати квартири і т. ін. Бо коли вони не послухаються пастора, вони не послухаються Самого Бога.

Коли ми говоримо про койнонію, ми говоримо про спільноту, де вертикаль значиміша за горизонталь. Про спільноту, в якій є біблійне влаштування церкви. Під цим ми розуміємо христоподібне керівництво та включення всієї церкви в управління. Христоподібне керівництво, особливо для таких течій, як меноніти або пуритани, було одним із критеріїв церковності. Якщо церква нагадує швидше супермаркет або якусь організацію, важко думати, що в ній звучить адекватне Боже Слово, що вона має адекватну місію.

Койнонічність передбачає також особливі стосунки між членами церкви. Християнство – це не лише особливі стосунки з Христом, це ще й стосунки один з одним у церкві.

П'ятидесятницькому руху лише сто років, а ми вже маємо проблему клановості в церквах.

А клановість здатна витіснити ідею койнонічності. Якщо я був на одному зібранні, і коли воно закінчилося, до мене ніхто не підійшов, я сам мусив шукати контактів. Усі спілкувалися в межах своїх кіл. І чу-

жому інтегруватися в ті кола практично нереально.

На мою думку, між койнонічністю і місійною привабливістю існує прямий зв'язок. Якщо після зібрання люди спілкуються лише у своїх колах, людина, що шукає Бога, не може ввійти у це коло вибраних. Тому в наших церквах на сході ми вже певний час практикуємо правило трьох хвилин: наприкінці зібрання я маю протягом трьох хвилин спілкуватися з людьми, яких не знаю або знаю дуже слабо.

Якщо в спільноті немає особливих стосунків один з одним, виникає питання: а чи це койнонія? Чи відповідає ця спільнота критеріям церковності?

Четвертий критерій церковності, про який забувають останнім часом, особливо на Заході, – це святість. У підручниках з еkleзіології західних авторів дуже мало говориться про святість. Менно Сімонс, один із ключових засновників руху менонітів, сказав: «Церква Христова – це зібрання благочестивих співтовариств святих, як сказано в Нікейському символі віри». Святість як критерій церковності означає відмінність церкви від світу, відокремленість повсякденного способу життя і іншу систему цінностей.

Для анабаптистів святість – це насамперед повна посвята Богу, а вже потім моральна поведінка. Це теж дуже важливий момент, бо ми іноді зводимо святість лише до набору моральних правил. Але насамперед святість – це відділення для Бога.

Слово «праведність» у Писанні спрямоване спершу до Бога, потім до інших людей. У Старому Заповіті це слово буквально значить «задовольнити Божі очікування». У горизонтальному вимірі праведний той, хто задовольняє очікування іншого.

Сьогодні дуже важко пов'язати місійну привабливість церкви і святість як критерій церковності. І тут виникає питання: де кордон між світом та церквою? Якщо церква не обмежується зібранням, де проходить кордон? Чи можна його взагалі провести?

Коли Джона Веслі запитали, чого він прийшов проповідувати не у свою парафію, він відповів: «Весь світ – моя парафія». То де кордон між світом та церквою?

Територія церкви визначається любов'ю. Коли інтереси іншого важливіші за власні. Насправді дуже часто люди в церкві шукають власної вигоди. А церква лише там, де є любов, яка інтереси іншого ставить вище за власні інтереси. І тут величезне поле для розмірковувань і практики проповіді.

Ще один момент – це адекватна щодо біблійного тексту моральна поведінка. Наступне – церковна дисципліна як індикатор святості. Для анабаптистського, баптистського, п'ятидесятницького рухів це наявний елемент. У католиків у Середньовіччі виключити могли лише за ересь – за критику папи римського, а за всі інші речі можна було викупити індульгенцію. Сьогодні, скажімо, в Німеччині, ніхто не може виключити з церкви людину, яка курить. Але якщо вона не платить податків, її виключають автоматично. А в нас тисячі членів церков не платять податків. І ніхто їх за це не вилучає. Та хай поспробують вони взяти до рук цигарку...

Як поєднати ці системи цінностей? Якщо церковна дисципліна – це індикатор святості, вона має бути. Ми не зможемо розписати гріхи, як це роблять у деяких церквах, тому що все одно якийсь випустимо. І тут якраз дуже важлива внутрішня місія церкви: через учнівство до христоподібності. Це, за великим рахунком, має бути девізом кожної місцевої громади.

П'ятий важливий критерій церковності: церква – це спільнота тих, хто очікує. Церква усвідомлює, що її царство – не від світу цього. Це прообраз зібрання Божого народу в вічному Божому Царстві.

Отож що робить церкву церквою? Підсумовуючи, виокремимо п'ять основних елементів.

Перший критерій – це збудовуюча присутність Трійці. Для євангельських християн це означає, що Слово Боже проповідується таким, яким воно є, і люди в громаді зібрані в Ім'я Ісуса Христа. Христос є центром, і будь-яке вчення – христотенетричне.

Другий критерій – призначення церкви, її місія, яка полягає в тому, щоб явити Христа світові. Це не особлива діяльність окремих членів церкви, це спосіб присутності церкви у світі.

Третій критерій – це койнонічність. Стосунки не лише з Богом, але і з іншими людьми. Це спільнота, в якій горизонтальні зв'язки розвиваються як надзвичайно важливі. Бо вся церква чує голос Божий і вибирає з-поміж себе христоподібне керівництво.

Четвертий – святість як критерій церковності. Перебуваючи у світі, церква відокремлена від світу і має іншу систему цінностей.

І насамкінець – церква розуміє, що вона не буде вічно на цій землі, і передбачає есхатологічне Царство.

МУЗИКА І СПІВ У НОВОМУ ЗАПОВІТІ

Лео
Франк

Музичний репертуар першої церкви

Згадай вище текст відкриває нам, який музичний репертуар використовувався в першій церкві.

Псалми – Psalms – це псалми Старого Заповіту, пісні з музичним акомпанементом, збірник 150 псалмів.

Гімни – Hymns – це хвалебна пісня, звернена до Бога, урочистий спів славослов'я. Це були нові пісні, які всім треба було вивчити. І в Новому Заповіті ми знаходимо щонайменше шість таких пісень.

А тепер найцікавіше. Слово Ode – це загальна назва будь-якого виду пісні. Але там написано не просто Ode – «пісня», а Pneumatikos Ode, «духовна пісня». Pneumatikos – це те, що належить Духу, те, що натхнене Духом.

І тепер уявімо, яким було музичне служіння першої церкви. Вони співали записані пісні – 150 псалмів з Книги псалмів. Вони співали нові пісні, які писали тогочасні автори і композитори. І вони співали спонтанні пісні, які Дух давав співати на зібранні. Духовні пісні.

У нашому прославленні сьогодні це найслабший елемент. Ми маємо достатньо написаних псалмів, достатньо пісень сучасних композиторів, але щоб під час зібрання церква спонтанно почала співати – цього немає.

Гімни про Христа в Новому Заповіті

У Новому Заповіті знаходимо щонайменше шість псалмів, які говорять про Христа. Це наступні тексти: Ів. 1:1-18, Еф. 1:3-14, Фил. 2:5-11, Кол. 1:15-20, 1 Тим. 3:16, Евр. 1:3.

Один із найгарніших псалмів знаходимо в Посланні Павла до филипп'ян: «Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі! Він, буди в Божій подобі, не вважав за захват бути Богові рівним, але Він умирив Самого Себе, прийнявши вигляд раба, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина, Він упокорив Себе, буди слухняний аж до смерті, і то смерті хресної... Тому й Бог повищив Його, та дав Йому Ім'я, що вище над кожне ім'я, щоб перед Ісусовим Ім'ям вклонялося кожне коліно небесних, і земних, і підземних, і щоб кожен язик визнавав: Ісус Христос то Господь, на славу Бога Отця!» (Фил. 2:5-11).

Перші християни конкретно співали цей псалом, і грецькою мовою, починаючи з шостого вірша, цей текст написано римами. Це не лише дуже гарний псалом, він має серйозне богословське навантаження. Ніде інде в Новому Заповіті не говориться так компактно про Христа, як тут, у цій пісні, яку співали перші християни.

Першій церкві було дуже важливо не просто заповнити паузи в зібранні, а через спів навчити чомусь. Так само й наші пісні сьогодні теж мають навчати істині. Не просто 35 разів чи 350 разів змушувати людей повторювати: «Ісусе, я Тебе люблю», а вчити істинам. Музиканти зобов'язані контролювати все, що люди співують. Пильнувати, щоб текст пісні відповідав вченню Біблії.

Музика і спів майбутнього

Чи будуть спів і музика на небесах? Книга Об'явлення описує щонайменше

14 псалмів. Згадаймо тільки деякі з них: «І коли ті тварини складають славу, і честь, і подяку Тому, Хто сидить на престолі й живе віки вічні, тоді падають двадцять чотири старці перед Тим, Хто сидить на престолі, і вклоняються Тому, Хто живе віки вічні, і складають вінці свої перед престолом та кажуть: Достойний Ти, Господи й Боже наш, прийняти славу, і честь, і силу, бо все Ти створив, і з волі Твоєї існує та створене все!» (Об. 4:9-11).

«А коли Він узав книгу, то чотири тварини й двадцять чотири старці падали перед Агнцем, а кожен мав гусли й золоті чаші, повні пахощів, а вони молитви святих. І нову пісню співають вони, промовляючи: Ти достойний узяти цю книгу, і розкрити печатки її, бо Ти був заколений, і кров'ю Своєю Ти викупив людей Богові з усякого племені, і язика, і народу, і люду. І Ти їх зробив для нашого Бога царями, і священиками, і вони на землі царюватимуть!» (Об. 5:8-10).

На небі будуть і спів, і музика. І якщо ми хочемо на небо, але не любимо співати, варто задуматися, що ж ми там будемо робити. Бо євангелізувати і вчити точно не будемо. Зате точно будемо співати і грати. Тому необхідно полюбити спів.

Музика і спів в історії Церкви

У Книзі Еклезіаста говориться: «... немає нічого нового під сонцем» (Екл. 1:9). Усі проблеми і труднощі, які ми переживаємо сьогодні, – не ми перші переживаємо, це все колись вже було.

Усе християнство (а сьогодні це два з половиною мільярди людей) ділиться на три групи: католики, православні і протестанти.

Перша Церква була переслідуваною – гоніння тривали 300 років. Потім Церква поділилася, і відповідно поділився і спів: на православний і католицький. Цей спів домінував більш ніж тисячу років. Потім виник протестантизм, але цей рух не був однорідним. Хтось співав лютеранські хорали, хтось – псалмодії (кальвіністи). Далі появився церковний спів і так далі.

Загалом упродовж історії Церкви вирізняються 10 таких видозмін співу:

- у IV-V ст. народ не співав, співало духовенство (монахи і священики);
- у VI-VII ст. появився григоріанський хорал (католицький спів);
- у VIII-X ст. в католицизмі появляються інструменти (у православ'ї досі інструменти не використовуються);
- у IX ст. запроваджується поліфонія (до цього був дозволений лише одностигосний спів);
- у IX ст. появляються ноти – їх придумали християни для полегшення запису пісень;
- у XVI ст. появляються хорали і псалмодії;
- найбільша зміна Реформації – у XVI ст. знову починає співати весь народ. До того, починаючи з IV ст. і до XVI ст., народ на служіннях був просто публікою;
- у XVIII ст. появляються церковні пісні;
- у XIX ст. вже співають євангелізаційні пісні;
- XX ст. характеризується величезним розмаїттям музики і співу в церкві.

Православний спів вирізняється шістьма відмінностями. Це: спів на рідній мові; поліфонія; хори (чоловічі); відсутність інструментів; вісім церковних ладів; строго визначені пісні.

Католицький спів – так званий григоріанський хорал – характеризувався наступним: монофонія (одноголосся); відсутність інструментів; тільки латина; тексти тільки з Біблії.

Проблема була в абсолютизації форми. Католики і православні ввели свої форми прославлення. Поклонятися можна було лише так і в жодному разі не інакше.

А тепер подумаймо: чи може така проблема виникнути в нашому, п'ятидесятиріччю русі? Мовляв, Богу можна поклонятися лише так, як ми звикли. А крок вправо, крок вліво – розстріл.

Цілком може! Сьогодні християнство повторює ті самі помилки. Нічого нового під сонцем немає. Ті ж харизмати, які вважають себе такими прогресивними, використовують свою форму (пісні, молитва, проповідь), п'ятидесятники – свою форму (три-чотири проповіді, між ними – хоріві пісні, вірші і т. д.), а суть та сама.

Тому абсолютизація форм – це і наша проблема. Адже Біблія нам дає вільні рамки. Ми маємо право у своєму контексті використовувати все, що в цих рамках. Але коли ми заявляємо, що поклонятися Богу можна лише так – ми цим обмежуємо дію Бога.

Реформатори та музика

Через півтори тисячі років від заснування Церкви почалася Реформація. Найбільш відомі реформатори – Мартін Лютер (наступного року ми будемо святкувати 500-річчя Реформації), Іоганнес (Джон) Кальвін і Гульєрхі Цвінглі. Вони бажали одного і того ж, але абсолютно по-різному підійшли до реформації богослужіння.

Лютер сам грав на лютні, тому будь-яку музику дозволяв і заохочував грати на будь-яких інструментах. Він був відкритий до різних форм співу, сам написав 36 пісень і запровадив спів німецькою мовою (раніше співали лише на латині). Спів Лютер вважав центром богослужіння. Заохочував навчання регентів у школах, створював хори тощо. Музика і спів за нього були на найвищому рівні.

Кальвін музикантом не був, тому використовувати музику на богослужіннях заборонив. На 200 років органи з церкви були забрані. Була дозволена лише так звана псалмодія, де співали в один голос пісні з Псалтиря французькою мовою.

Цвінглі – дуже загадкова постать у християнстві. Сам він грав на десяти інструментах і був талановитим музикантом, однак використовувати музику на богослужіннях також забороняв. Протягом 300 років ніхто в його церквах не грав і протягом 100 років – не співав. Усі органи з церков теж були викинуті.

Висновок: музика і спів у церкві дуже залежать від думки авторитетів. І добре, якщо авторитет розбирається в цьому, якщо, мов Давид, він любить музику і спів. А якщо він в музиці не розбирається, виникає проблема.

Минуло дві сотні років. Баптистський пастор XVII століття Бенджамін Кітч відомий тим, що запровадив спів гімнів в англійських баптистських церквах. Він почав з того, що навчив співати дітей. Батькам дітей це не сподобалося, вони трималися переконання, що спів – чуже євангельським богослужінням явище.

Величезне протистояння виникло тоді, коли пастор Кітч вирішив запровадити спів всією церквою. У 1673 році, коли пастору було 33 роки, він досяг згоди церкви виконувати один гімн після Вечері Господньої, навівши біблійний аргумент із Мр. 14:26. Однак при цьому дозволив тим, хто категорично був не згодний, покидати зібрання до початку співу.

Через шість років, у 1679 році, церква дала згоду співати на День подяки. Минуло ще 14 років, і церква згодилася з тим, що на богослужінні доречно співати гімни. Протиборство коштувало дорого: 22 члени церкви Бенджаміна Кітча перейшли в церкву, яка не співала.

20 років пастор переконував церкву, і я хочу сказати про цю проблему: ми догоджаємо дяді Васі, якому 90 років, тому що він спокуситься, догоджаємо тьоті Гані, якій вже 85 років і вона може спокуситися, і заради цього догодження втрачаємо молоде покоління.

Хто хоче робити реформацію, той має розуміти, що не всі з нововведеннями будуть згодні. 20 років знадобилося пастору Кітчу, щоб церква почала співати, однак 22 члени церкви, все-таки, покинули її. Реформація завжди чогось коштує. Ми ніколи не зможемо догодити всім.

Але що сталося з тими 22 незадоволеними? Співом зацікавилися інші церкви, і незабаром церква, яка не співала, запросила пастора Кітча навчити їх співати гімни. Бо від Біблії не втечеш.

Уроки історії Церкви

Можна загальмувати прогрес, але зупинити його неможливо. Можна збити з церкви музей і хвалитися, що ми співаємо те, що співали колись Шмідт, Берггольц чи Воронаєв. І не знають такі люди, що той же Шмідт, Берггольц чи Воронаєв самі писали пісні і були дуже прогресивними.

Для змін потрібне неймовірно терпіння. Американський пастор Генн Еплл написав книгу, яку назвав так: «Як змінити вашу церкву, не вбиваючи її». Процес змін будуть проходити всі. Хочете ви цього чи ні, церква буде мінятися. І добре, коли це процес здоровий.

А музиканти здебільшого нетерплячі люди, усе їм надто довго. Якщо церква вам справді не байдужа, ніколи нічого не ламайте. Не треба поспіхом руйнувати церкву. Музиканти – члени цієї церкви, і, руйнуючи церкву, вони завдають болю собі.

Тому не треба впадати в крайнощі:

все ламати нетерпінням або догоджати бабам Ганям, яким 90 років, і відваджувати від церкви молодь. Церква, в якій залишилися лише старші люди, – це нездорова церква. Але церква, в якій сама молодь, – також нездорова.

Айзека Вотса вважають батьком церковної пісні. Він був сином пастора і дуже не любив псалмодії. Бо як можна єврейський псалом втиснути в європейську пісню, де на кожне слово – одна нота. І от якось він запитав у батька, що за спів в них у церкві. На що батько відповів: «Сину, чому тоді ти нічого не робиш? Ти весь час критикуєш замість того, щоб щось змінити. Критикувати найлегше, а ти роби щось краще».

І Айзек запровадив новшество: старі мелодії з новими текстами. Одна з найбільш відомих його пісень – «Земле, радій, Господь прийшов», яку зазвичай співають на Різдво.

А тепер уявімо, що якійсь нашій церкві виповнилося 20 років. У 90-х роках вона співала псалми, які приносили їй благословення. Люди плакали, калялися. І ось минуло 20 років, виросло нове покоління, і ці псалми вже не приносять молодим того почуття, того помазання, того благословення, яке переживали їхні батьки і діди. Молодь намагається запровадити нові пісні в церкві. І цей процес завжди приносить в церкву поділ.

Церква намагається поєднувати старе і нове, і, як свідчить історія, при цьому обов'язково виникає конфлікт. Якщо розв'язати цей конфлікт правильно, надмірно не модернізуючи церкву і не роблячи з церкви музей, то закономірним результатом буде оновлення церкви, духовне відродження. Отримавши право співати нові пісні, які вони відчувують, якими благословляються, молодь з радістю, коли це буде доречно, співатиме і старі псалми.

Уявімо, що церква пережила оновлення, зумівши примирити старше і молоде покоління. Минає ще 20 років, і що, на вашу думку, відбувається? Абсолютно те саме, тому що церква розвивається циклічно. І тому всі, хто задіяний у служінні, повинні бути до цього готові. Від цього звільнена тільки церква, яка вмирає. А церкви, які хочуть розвиватися, які хочуть мати молодь, дітей, підлітків, які прагнуть, щоб люди калялися, постійно переживатимуть ці процеси. І це здорові, нормальні процеси.

Усе нове завжди приймали в штики, критикували і вважали гріхом. І треба бути обережними з суб'єктивними переконаннями, тобто з переконаннями якоїсь особи. Якщо ми будемо старатися догодити всім, то можемо проспати дії Бога.

У богослов'ї є таке поняття, як диктатура німців. Тьотя Ганя німечна, вона не може бачити гітару в зібранні, і ради неї ми не будемо грати. Але, може, тьоті Гані нарешті треба духовно рости, а не диктувати якісь свої умови.

У нас сьогодні немало таких диктаторів в церкві, які з будь-якого приводу ойкають, що «це соблазн». Ростить духовно, і не будете «блзнітися». А ми замість того, щоб таких настановити, приймаємо рішення: якщо той брат чи та сестра спокушуються, то це і це відкладемо. І разом з цим відкладаємо і молодь, і дітей. І коли помре тьотя Ганя, разом з нею помре і вся церква. Тому пильнуймо, щоби в наших церквах не було такої диктатури німців.

Наступна важлива думка: пісні мають термін дії. Пісні, які 500 років тому були помазаними і благословенними, сьогодні не справляють жодного впливу. Кожне покоління потребує своїх пісень.

Доказано, що після 50 повторень, якою б духовною пісню не була, люди перестають думати, про що співають, бо співають на автоматі. Тому потрібно відмінити ці пісні або відкласти, робити паузу у їх використанні.

Далі буде.

«Тож підкоріться Богові та спротивляйтесь дияволу, то й утече він від вас. Наблизьтесь до Бога, то й Бог наблизиться до вас. Очистьте руки, грішні, та серця освятить, двоєдушні! Журіться, сумуйте та плачте! Хай обернеться сміх ваш у плач, а радість у сум! Упокоріться перед Господнім лицем, і Він вас підійме!» (Як. 4:7-10).

Служителі сьогодні мають велике бажання на-вертати людей до Бога, водночас самі віддаляю-чись від Нього. І це віддалення від Бога і Євангелія сильно послабило духовні позиції Церкви. Люди перестали каятися.

Ми вишукуємо причини цього, а насамперед по-трібно самим повернути Бога до церкви, і тоді Бог почне приводити і наvertати людей.

Церковне керівництво намагається використати всі методи для навернення людей. І не завжди ці методи правильні.

Методи навернення мають бути Божі та біблійні, а не світські. Біблія – це не феномен якоїсь однієї культури, це Боже відкриття та Його об'явлення для всіх культур, мов, націй і традицій.

Ми живемо в час постмодернізму. Постмодернізм – це світоглядно-мистецький напрям мислення, що в останні десятиліття ХХ ст. прийшов на зміну модернізму. Як головні ознаки і характеристики постмодернізму? Чому нам варто досліджувати їх? Якщо ми прагнемо досягнути людей Євангелієм в часи постмодернізму, нам необхідно розуміти, у чому головна суть і небезпека цього світогляду і які християнські позиції і норми треба відстоювати.

Визначальні риси постмодернізму

В епоху постмодернізму немає абсолютної істини. Люди пере-стали вірити в поняття абсолютної істини. Кожен має право на свою правду.

Євангельське богослов'я покликане утверджувати і проголо-шувати абсолютну істину. Щоб це робити ефективно, потрібно під-німати авторитет Святого Письма як єдиного джерела, яке містить цю абсолютну істину. Правдиве богослов'я покликане показувати різницю між правдивою вірою і фальшивою релігією. Нам потрібна проповідь не подібностей, а контрастів.

Тільки Біблія говорить про Божу істину як про об'єктивну, абсо-лютну, універсальну, системну і вічну. Служителі церкви повинні проголошувати і підтверджувати, що все, що міститься у Святому Писанні, – правдиве. Біблія – це Слово Боже, і тому кожне її твер-дження істинне і правдиве.

А нині в суспільстві поширене переконання, що те, у чому людина переконана, чого вона бажає, – те істинне і правильне.

Ще одна ознака постмодернізму – культ незалежної особистості. Усі хочуть бути незалежними, насправді стаючи залежними від світської системи цінностей і моралі.

Наступна ознака – люди, у тому числі і віруючі, здебільшого керу-ються почуттями, а не вірою і розумом. Однак праведний вірою жити буде. А віра приходить від Слова Божого і живиться також Ним.

Почуття – це емоції. Вони обумовлені певними обставинами. Чи за-вжди будуть почуття? Ні. Справжній християнин не повинен жити почут-тями і взагалі орієнтуватися на почуття, бо він покликаний жити вірою. Спершу віра, потім – почуття. Спершу знання і розуміння, потім – почуття.

Чесноти нині замінились цьогосвітніми цінностями. Але в нас пови-нно бути чітке розуміння, що цінності змінюються, а чесноти повинні залишатися незмінними.

Ще одна теза постмодернізму – наш потенціал важливіший за нашу поведінку. Мовляв, Богові важливіше те, хто ми є, ніж те, що ми робимо, вміємо і як служимо.

Однак святий апостол Петро писав: «Як слухняні, не застосовуй-теся до попередніх пожадливістей вашого невідання, але за Святим, що покликав вас, будьте й самі святі в усім вашим поведженні, бо на-писано: Будьте святі, Я бо святий!» (1Петр. 1:14-16). Усім церковним керівникам потрібна святість.

Поняття «святість» складається з двох складових: освячення і посвячення.

Освячення – це процес відділення від гріха і всього, що огидне і не до влободі Богові.

Посвячення – це повна віддача свого життя на служіння Богові.

Між цими поняттями існує дуже тісний взаємозв'язок. Бог при-ймає посвяту тільки освяченої душі. Неосвячені Богу не потрібні. І водночас Бог освячує тільки ревних у посвяті. «І промовив Господь до Мойсея: Іди до людей і освяти їх сьогодні та завтра, і нехай вони виперуть одіж свою. І нехай вони будуть готові на третій день, бо третього дня зійде Господь на гору Синай на очах усього народу» (Вих. 19:10-11).

Пробудження прийде тільки через освячення, причому, у першу чергу, освячення служителів.

Чому сьогодні багато служителів втратили свій вплив і авторитет? Відповідь очевидна: вони втратили бездоганну поведінку. А саме поведінка забезпечує авторитет і вплив служителя.

Апостол Павло писав: «Але вмертвляю й неволю я тіло своє, щоб, звіщаючи іншим, самому не стати негідним» (1Кор. 9:27). Це слово має бути в пам'яті служителя. Служитель зобов'язаний бути прикладом, і то вірцевим прикладом.

«Тож благодію я вас: будьте наслідувачами мене! Для цього послав я до вас Тимофія, що для мене улюблений і вірний син у Господі, він вам нагадає шляхи мої в Христі Ісусі, як навчаю я скрізь у кожній Церкві» (1Кор. 4:16-17).

«Будьте до мене подібні, браття, і дивіться на тих, хто поводить як так, як маєте ви за взір нас» (Фил. 3:17).

«Нехай молодим твоїм віком ніхто не гордує, але будь зразком для вірних у слові, у житті, у любові, у дусі, у вірі, у чистоті!» (1 Тим. 3:12).

Кожен служитель повинен бути зразковим. Немає зразкового служителя – немає зразкових членів церкви.

Святість – це необхідна умова наближення до Бога. Святість має бути з любов'ю і миром. Святість не під-

НАБЛИЗЬТЕСЬ ДО БОГА

Віталій Яцюк

Старший пресвітер Тернопільського обласного об'єднання церков ХВЄ, єпископ

німає служителя над іншими, бо святості гордість огидна.

Постмодернізм також навчає, що стиль важливіший за зміст. У результаті великий наголос сьогодні люди роблять на стиль і оформ-лення, занебдуючи при цьому зміст.

Ще одна риса, притаманна постмодернізму, – візуалізація Бога і Божих речей.

Але це не новітнє явище. Читаємо: «І побачив народ, що загаявся Мойсей зійти з гори. І зібрався народ проти Аарона, та й сказали до нього: Устань, зроби нам богів, що будуть ходити перед нами, бо той Мойсей, муж, що вивів був нас із єгипетського краю, ми не знаємо, що сталося йому» (Вих. 32:1). Народ був ведений Мойсеем, вони його бачили і боялися. Коли ж вони перестали його бачити, страх Божий пропав. І вони почали вимагати, щоб Аарон зробив їм бога.

Люди хочуть щось бачити. Аарон не вірив у повернення Мойсея, тому зробив їм теля. Зауважте: він сам зробив його. «І взяв він це з їхньої руки, і вформував його в глині, і зробив із нього лите теля. А вони сказали: Оце твої боги, Ізраїлю, що вивели тебе з єгипетського краю!.. І сказав я до них: Хто має золото, поздаймайте з себе. І дали вони мені, а я кинув його в огонь, і вийшло те теля» (Вих. 32:4, 24).

Постмодернізм не вимагає персональної відповідальності за свої вчинки.

Щоб нести персональну відповідальність, спершу треба визнати свою провину. Аарон говорив, що, мовляв, народ не такий, що люди злі і розгнущдані, хоча сам розгнущдав народ. Служителі повинні бути загнущданими і загнущдувати народ.

Розгнущданість (неоправдана поведінка), розпущеність, роз-бещеність, розперзаність, свавільність. Слово «розгнущданість» означає «розбещеність, розпущеність, похоть, непристойна поведінка». У «Новому греко-англійському словнику» Теєра це грецьке слово визначається також як «нестримна похоть... сваволя, безсоромність, зухвалість». Згідно із ще одним словником, розгнущданість – це по-ведінка, яка «переходить усі межі дозволеного».

Отож у розгнущданості є дві ознаки: сама поведінка, яка є серйоз-ним порушенням Божих законів; і зневажливий, зухвалий склад розу-му грішника. Тому вона стосується не якихось незначних проступків, а дій, які є грубим порушенням Божих законів і в яких відображається безсоромний або відверто зневажливий склад розуму людини.

Постмодернізм навчає про допустимість використання ситуаційної моралі і норм поведінки. Норми святого життя сильно занижуються. Від ситуації залежать мораль і поведінка. Народ Божий має одну велику схильність, як говорить Біблія, – схильність відпадати від Нього. «А народ Мій схильний відпадати від Мене, і хоч кличуть його догори, він не підіймається разом» (Ос. 11:7).

Схильність до чого-небудь у психології характеризує стійку тен-денцію в поведінці особистості. Вона вказує на можливість багато-разового повторення певної дії в поведінці людини, яка виявляється за певних умов.

Найсприятливіша атмосфера для зіпсуття – теплий стан. «Я знаю діла твої, що ти не холодний, ані гарячий. Якби то холодний чи гарячий ти був!» (Об. 3:15). Тому всім нам час від часу варто вимірювати свою духовну температуру.

Люди сьогодні почали жити радше віртуальним життям, ніж реальним. А це означає, що вони більше вірять в фантастичні та абсурдні речі, аніж у правду, сприймають повсякденне життя як театр абсурду.

Характеристиками постмодернізму можна вважати також легковажне трактування і перекучення історичних фактів і подій, іронічність та пародійність. Люди дуже захоплюються нині коміками та акторами.

Найбільш поширені недоліки служителів останнього часу

Проаналізувавши ситуацію в сучасних церквах, можна виокремити наступні найбільш поширені негативні риси служителів.

Вони мають достатнє знання і правильне розуміння, однак їхнє життя не відповідає цьому знанню та розумінню.

Вони нехтують молитвою. Мовляв, Бог все одно все знає. Він і так постійно зі мною. Я ж помазаний служитель.

Але саме через молитву Бог міняє нас. Через молитву приходить сильне і живе Слово від Бога.

Багато служителів так само нехтують читанням Біблії. І при цьому полюбили розкіш і надмірний комфорт.

Однак згадаймо характеристики перших служителів: «Ні в чому ніякого спотикання не робимо, щоб служіння було бездоганне, а в усьому себе виявляємо, як служителів Божих, у великій терпінні, у скорботах, у бідах, у тіснотах, у вдачах, у в'язницях, у розрухах, у працях, у недосипаннях, у постах, у чистоті, у розумі, у лагідності, у добрості, у Дусі Святій, у нелицемірній любові, у слові істини, у силі Божій, зо зброєю правди в правиці й лівиці, через славу й безчестя, через ганьбу й хвалу, як обманці, але ми правдиві; як незнані, та по-знані, як умираючі, та ось ми живі; як карані, та не забиті; як сумні, але завжди веселі; як убогі, але багатьох ми збагачуємо; як ті, що нічого не мають, але всім володіємо» (2 Кор. 6:3-10).

Багатьом із нас потрібно нагадати, що розкіш – це життєва ви-года, пов'язана з комфортом, багатством, пишнотою; це надмірність в обставовці, одязі. Надмірність у задоволенні життєвих потреб, пов'язана з марнотратством.

Люди останнього часу будуть «зрадники, нахабні, бундючні, що більше люблять розкоші, аніж люблять Бога» (2 Тим. 3:4).

І якщо в Писанні про неправдивих вдовиць сказано: «А котра у розкошах живе, та живою померла. І це наказуй, щоб були непорочні» (1 Тим. 4:6-7), то скільки більше ці слова стосуються всіх віруючих, а тим паче служителів. Ці вимоги до них ще більш і строгіші. Ніколи не думаймо що речі фізичні, матеріальні здатні задовольнити духовні потреби вічної душі. Любов до грошей часто призводить до того, що служитель вважає бізнес своєю основною роботою. Не повинно так бути, браття.

Деякі служителі поробилися такими собі «політиками». Але для служителя неприпустимо діяти як політик, бо політиканство невід-дільне від підступу, хитрості, лукавства, обмов.

До негативних рис служителя треба віднести також сміхотвор-ство, непристойні вислови і жарти, недотримання свого слова чи обіцянки, легкий флірт у стосунках із жінками тощо.

Кроки наближення до Бога

Щоб бути вільним від усіх цих негативних характеристик, служи-телю потрібно постійно впокорятися перед Богом. Часом Господь Сам упокорює нас через приниження з боку інших людей. «І прийшов цар Давид до Бахуріму, аж ось виходить ізвідти чоловік з роду Саулового дому, а ім'я йому Шімї, син Герин. Він ішов і все проклинав» (2 Сам. 16:5); «І сказав Давид до Авіша та до всіх своїх слуг: Ось син мій, що вийшов з утроби моєї, шукає моєї душі, а що вже говорити про цього веніяминівця! Дайте йому спокій, і нехай проклинає, бо так наказав йому зробити Господь! Може зглянеться Господь над моєю бідою, і поверне мені цього дня добром замість його прокляття...» (2 Сам. 16:11-12).

Усі церковні керівники мають бути досконали, щоб вести до доско-налості людей у церкві. Адже який пастор, такі будуть і люди. Якщо пастор щиро, гаряче і ревно молиться, то і люди будуть так молитися. Якщо пастор сонний і лінивий, то й люди будуть такими ж.

Щоб стати добрим духовним працівником, потрібно насамперед, з Божою допомогою, виховати в собі високі моральні якості. У Біблії сказано: «Та не перше духовне, але звичайне, а потім духовне» (1 Кор. 15:46). Спершу звичайне, а потім духовне. Не може бути навпаки.

Багато людей судять про Бога, дивлячись на свого служителя. Тому служитель або прославляє Бога, або безчестить Його. У розмові з людьми служитель зобов'язаний дотримуватися високої культури спілкування. Вміння вислухати, дати поради, помолитися – ось ознаки такої культури.

Люди дуже добре вміють визначати, чи служіння Богу для пастора просто професія, чи це справді покликання його життя. Діло Боже дуже страждає від недосконалості й некомпетентності служителів. Духовний стан служителя сильно впливає на церкву. Так само, як духовне становище Ізраїлю залежало від духовного стану царя.

Кожен служитель повинен бути сконцентрованим на Бозі. Бого-центричність практично вирішує всі проблеми служителя.

Не варто наслідувати приклад служителів, яких ви особисто не знаєте, не бачите їхніх стосунків з Богом. Тільки наближення служи-теля і церкви до Бога наблизить Бога до нас і викличе пробудження до нового життя в Дусі на славу Господа нашого Ісуса Христа.

Наблизитись до Бога неможливо без наближення до людей, до братів, до братства. Написано: «Як хто скаже: Я Бога люблю, та не-навидить брата свого, той неправдомовець. Бо хто не любить брата свого, якого бачить, як може він Бога любити, Якого не бачить? І ми оцю заповідь маємо від Нього, щоб, хто любить Бога, той і брата свого любив!» (1Ів. 4:20-21).

Хто мій брат? Той, хто народився від одного батька, цебто від Бога, так само, як народився і я. А як щодо тих, хто з іншого братства, інших громад? Писання говорить: «Коли можливо, якщо це залежить від вас, живіть у мирі зо всіма людьми!» (Рим. 12:18).

Наблизитися до Бога – це значить наблизитися до Його Слова та Його стандартів. Тому не варто марнувати час і жити в марноті. У Писанні сказано: «У кого чисті руки та щире серце, і хто не нахилив на марноту своєї душі, і хто не присягав на обману» (Пс. 23:4).

Марнота – в оригіналі це слово «хевел», що означає «подув», «незначність», «ілюзія». Це слово 30 разів зустрічається в Книзі Еклезіаста і означає тут чисто фізичне земне життя з його мінущими радостями й цінностями, які, по суті, порожні, оскільки не пов'язані з Божим благословенням.

Глумачний словник української мови пояснює, що марнота – це «марність, суєтність, те, що не має ніякого значення, цінності тощо».

Тому освятімося, браття, і посвятімося щирим серцем і всією душею на служіння Господу – лише так уникнемо підступних пасток постмо-дернізму і будемо гідні свого високого поклику в Христі Ісусі.

САМСОН — ГЕРОЙ ЧИ ВІДСТУПНИК?

У проповідях ми не так часто звертаємося до одного біблійного героя, ім'я якого вельми відоме і широко використовується в живописі і літературі.

Ми звикли сприймати цього чоловіка як героя, котрий рятував народ Ізраїлю від филистимлян. Потім він допустився помилки і поплатився за це всім, що мав.

Народження цієї дитини було незвичайним. Батьки були людьми старшого віку і не могли мати дітей. І ось Бог вибирає просту сім'ю, щоб виростити в ній цього чоловіка.

«І явився Ангел Господній до тієї жінки та й промовив до неї: «Ось ти неплідна, і не роджала, але ти зачнеш і породити сина. А тепер стережись, і не пий вина та п'яного напою, і не їж нічого нечистого, бо ось ти зачнеш, і сина породити, і бритва не торкнеться його голови, бо дитя те буде Божим назореем від утроби, — і він зачне спасати Ізраїля з руки филистимлян» (Суд. 13:3-5).

Який вражаючий початок. Ми пам'ятаємо з історії цієї країни подібні ситуації. І найперше на гадку спадає Авраам, якому була дана обіцянка від Бога. І народився Ісаак, чоловік, вірний Богові.

Пам'ятаємо ще один випадок: «За днів царя юдейського Ірода був один священик, на ім'я Захарій, з денної черги Авія, та дружина його із дочок Ааронових, а ім'я їй Єлісавета. І обоє вони були праведні перед Богом, бездоганно виконуючи заповіді й постанови Господні. А дитини не мали вони, бо Єлісавета неплідна була, — та й віку старого обоє були... А Ангел до нього промовив: «Не бійся, Захаріє, бо почута молитва твоя, і дружина твоя Єлісавета сина породить тобі, ти ж даси йому ім'я Іван» (Лк. 1:5-7, 13). І народився Іван, названий пізніше Христителем. Він був правдивим назореем.

І ще один раз ангел сповіщав про народження Немовляти. Але це вже інша історія.

Отже, дружина Маноаха народила дитя, яке назвали Самсоном. Це було не просте немовля. Бог визначив його назореем від народження. Зазвичай ізраїльтяни самі давали обітницю назорейства на певний термін. Ця обітниця мала на увазі передусім ходіння перед Богом, тобто життя в праведності і виконанні законів Мойсея, відмову від вина і виноградинних плодів, а ще категорично забороняла доторкатися до мертвих тіл і стригти волосся.

«І Господь промовляв до Мойсея, говорячи: «Промовляй до Ізраїлевих синів і скажи їм: Чоловік або жінка, коли вирішиться скласти обітницю назіра, щоб посвятити себе Господеві, то він стримається від вина та п'яного напою, не буде пити оцту винного соку не питиме, і не їстиме ані свіжого, ані сухого винограду. Усі дні посвячення свого не буде він їсти нічого, що зроблене з винограду, від зернят аж до лушпиння. Усі дні його посвячення на назіра бритва не торкнеться голови його; аж до виповнення днів, що посвятити Господеві, він буде святий, — мусить запустити волосся голови своєї. Усі дні посвячення його Господеві не підійде він до мертвого тіла» (4 М. 6:1-6).

Але тут ми бачимо, що Сам Бог визначив Самсонові пожиттєве назорейство.

Ізраїль на той час ось вже 40 років був під гнітом филистимлян. І Бог вирішує, що настав час звільнити

народ від цього гніту. Ізраїлю потрібний провідник, вождь, герой.

Задовго до цього Бог наказував євреям вигнати ханаанян із тої землі, володіння якою було їм обіцяно. Вони зробили це, але лише частково, залишивши деякі народи жити поруч, і вступали з ними в союзи, що Бог забороняв. І ці союзи схиляли ізраїльтян до вірувань сусідніх народів, «служіння Ваалам і Астартам». За це Бог призначив народам Ханаану стати для ізраїльтян «зашморгом», «а їхні боги стануть вам пасткою».

Коли ізраїльський народ відступає від Бога, починає служити богам сусідніх народів, він потрапляє в рабство доти, поки не покається у своєму відступництві. Тоді Бог підносить із середовища народу суддю, чоловіка, котрий очолює визвольну війну, і Ізраїль знову стає вільним — до наступного падіння в гріх ідолопоклонства.

Отже, Самсон як назорей повинен був дотримуватися всіх законів назорейства. Бог підніс Самсона для визначеної мети — покарати филистимлян і звільнити Ізраїль від їх панування.

Якось, прогулюючись, Самсон побачив дівчину, і вона сподобалася йому: «І зійшов Самсон до Тіми, і побачив у Тімі жінку з филистимських дочок» (Суд. 14:1).

Побачив то й побачив. Але ж він був назореем. А назорей особливо шанували закони Мойсея. Бог заборонив ізраїльтянам брати в дружини іноплеменниць. Дружину він повинен був шукати серед ізраїльтян, як Господь наказав: «І не візьмеш із дочок його для синів своїх, бо будуть вони любодіяти вслід за богами своїми, і вчинять розпусниками синів твоїх вслід за богами своїми» (2 М. 34:16).

Однак бажання заволодіти цією жінкою було сильнішим, і Самсон посилав в місто филистимлян батьків, щоб домовитися про сватання.

«І сказав йому батько його: «Чи ж нема жінки серед дочок братів твоїх та серед усього мого народу, що ти йдеш узяти жінку з необрізаних филистимлян?» І сказав Самсон до свого батька: «Візьми мені її, бо вона люба очам моїм» (Суд. 14:3).

Це була його перша помилка. Де була розташована Тіма? Самсон перейшов на територію ворога. Він пішов туди, куди Господь не дозволяв йому йти. Филистимляни були не друзями, а ворогами. Зважаючи на надзвичайну важливість цього питання, Святий Дух нагадає нам про це у 5 М. 7:3 і в Езд. 9:12.

Але далі читаємо дивні рядки: «А батько його та мати його не знали, що це від Господа, бо він шукав зачіпки з филистимлянами. А того часу филистимляни панували над Ізраїлем» (Суд. 14:4).

Як, хіба Бог відмінив Свої закони? Бог використав Самсона для здійснення Свого плану — спасіння народу Ізраїлю. Батьки не знали, що Самсон відіграє в плані Господа певну роль. Тому Бог не покарав одразу Самсона за цей гріх, бо Божий план повинен бути виконаний.

Так само, як у випадку з Соломоном. Бог не став карати Соломона за його перелюб, але покарав його нащадків.

У нашому повсякденному житті ми іноді «зариваємося», вважаючи, що Бог все стерпить: і наші гріхи, і непристойні вчинки. Ми надіємося на Христа, вважаючи, що кров Христа порятує нас від всякого гріха. Це велика помилка християн.

«Бо як ми грішимо самовільно, одержавши пізнання правди, то вже за гріхи не знаходиться жертви, а страшливе якесь сподівання суду та гнів палючий, що має пожертви противників. Хто відкидає Закон Мойсея, такий немилосердно вмирає «при двох чи трьох свідках», — скільки ж більшої муки, — подумайтеся? — заслугове той, хто потоптав Сина Божого, і хто кров заповіді, що нею освячений, за звичайну вважав, і хто Духа благодаті зневажив! Бо знаємо Того, Хто сказав: «Мені помста належить, Я відплачу, говорить Господь». І ще: «Господь буде судити народа Свого!» Страшна річ — упати в руки Бога Живого!» (Євр. 10:26-31).

Гріхопадіння Ізраїлю до того моменту було дуже великим. Зазвичай народ волав до Бога, благаючи визволити їх від скрути. Але тут ми не бачимо звернення народу Ізраїлю до Господа. Іх все влаштовувало. Закон Мойсея виконувався частково, люди навіть не думали поставити на місце Самсона. Він мирно жив у сусідстві з филистимлянами.

Церква сьогодні теж мирно вживається з гріхами. Мириться з тим, що світ проникає досередини, вражаючи церкву гріхом. І якщо церква втрачає духовність, якщо заохочується гріх, якщо проповідується неправдиве Євангеліє, що безумовно гарантує спасіння, — чекайте біди. Якщо в церкві не викривається гріх, якщо нема покавання — неминуче падіння.

Читаючи про Самсона, ми ніде не бачимо його особистого звернення до Бога. Божі дари він сприймає як щось само собою зрозуміле.

Идучи на зустріч зі своєю майбутньою дружиною, Самсон зустрічає лева. З глибокими руками кидається в атаку і перемагає його. Цей подвиг описано багаторазово, створено багато скульптур, що нагадують про цю подію. Бог Духом Своїм дав Самсонові неймовірну силу для перемоги. Ізраїлю потрібний герой, який поведе народ за собою. І Самсон здобуває перемогу.

Однак після цієї події він вчинив гріх. «А по часі він вертався забрати її, і звернувшись із дороги побачити падло лева, — аж ось рій бджіл у тілі того лева та мед. І він вишкріб його на свою долоню, і пішов, і їв та й їв. І він пішов до батька свого й до матері своєї, та й дав їм, і вони їли. І він не сказав їм, що той мед він зішкріб із тіла лева» (Суд. 14:8-9).

Моральна порожнечка цього хлопця вражає. Самсон знав, що це гріх. Тому нічого не сказав батькам. А для назорея — це гріх подвійний. Одним із правил назорейства була заборона контакту з мертвими тілами. Якщо це відбувалося, чоловік втрачав своє назорейство. Він повинен був покаятися, поглотити голову і заново скласти заповіді з Богом.

У Законі Мойсеевим ця заборона була прописана: «Усі дні посвячення його Господеві не підійде він до мертвого тіла» (4 М. 6:6). Бог уточнює, що навіть коли помруть батько чи мати — не можна доторкатися до них. А тим більше тіла лева.

Але Бог продовжує терпіти витівки Самсона. Далі

читаємо, що, незважаючи на заборону вживати усе, «що зроблене з винограду, від зернят аж до лушпиння», Самсон влаштував бенкет. «І зійшов його батько до тієї жінки, а Самсон справив там прийняття, бо так роблять юнаки» (Суд. 14:10).

Біблія не говорить про те, чи вживав Самсон вино або виноград на цьому бенкеті. Але та дорога непокорі Богові, на яку став Самсон, цілком допускає і цей вчинок.

Життя Самсона не було посвячене служінню Богові. Він розважався, отримуючи від Бога величезну фізичну силу. Жартуючи, він розірвав на шматки лева, для забави перекалічив 30 филистимлян, щоб зняти з них одягу. Розважаючись, він щелепою осла побив тисячі. І ні слова вдячності Богу.

Щоправда, після подвигу з ослепою щелепою Самсон покинув до Господа. Але тільки тому, що захотів пити. Він незворотно йшов до своєї загибелі.

Ми часто стаємо схожими на цього чоловіка. Бог дає нам так багато, а ми забуваємо дякувати Йому за все, за кожну хвилину нашого життя. І багато людей згадують про Нього лише тоді, коли «захочуть пити», як Самсон.

Наступне падіння Самсона сталося в Газі: «І пішов Самсон до Гази, і побачив там жінку блудницю, і ввійшов до неї» (Суд. 16:1).

Це, напевно, було останньою краплею, що перепопила чашу терпіння Божого. Той чоловік зневажив не тільки норми назорейства, а й звичайної моралі також. Останнє, що свідчило про його посвячення Богові про його назорейство, — це волосся. Але і йому недовго залишалося бути на голові цього відступника.

«А вона приспала його на колінах своїх, і покликкала чоловіка та й наказала оголити сім кучерів його голови. І став він слабнути, і відступила від нього сила його» (Суд. 16:19).

Ось і все.

Дорога церкво! Коли ми творимо беззаконня і бачимо, що Бог продовжує діяти в нас, ми думаємо, що Бог не бачить нашого гріха. Або що Він, враховуючи наші заслуги перед Ним, дозволяє нам більше, ніж іншим людям.

Ісус оправдав нас, коли ми прийшли до Нього. Він простив нам всі гріхи. Але коли ми усвідомлено чинимо нові, знову й знову розпинаючи Христа, — це небезпечно.

Самсона осліпили і змусили виконувати жіночу роботу — молоти на ручному млині. А іноді виводили його на потіху публіці. Так із героя він перетворився на скомороха.

І ось, впавши так низько, він нарешті починає прозирати духовно. Починає розуміти, що сталося і чому він опинився в такому становищі. І тепер звертається до Господа. Він не просить нічого більше, як тільки можливості виконати волю Божу, заради якої і був народжений.

«І кликав Самсон до Господа, та й сказав: «Владики Господи, згадай же про мене, та зміцни мене тільки цього разу, Боже, і нехай я пімщу филистимлянам одну пімсту за двох очей своїх!» (Суд. 16:28).

Господь дасть Самсонові те, що він просив, але не спасе його від смерті. «Бо заплата за гріх — смерть, а дар Божий — вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім!» (Рим. 6:23).

Так закінчилося життя цього чоловіка. Героя? Відступника? У Посланні до євреїв його згадують як героя віри. І це правильно. Перелом в його свідомості відбувся. План Божий був виконаний. Самсон зрозумів, що тільки Бог володарює в цьому світі. Що тільки Він здатний наділити людину силою — як фізичною, так і духовною. Для всіх нас це блискучий урок про те, як не потрібно служити Господу.

Нехай Господь дасть нам розуміння своїх вчинків, свого життя. Щоб ми уникали долі, подібної до долі Самсона.

С. К.

ПЕРШ НІЖ КРИТИКУВАТИ

Усім активним користувачам Інтернету добре відомо, що критики там не бракує. Критикують всіх і все. Можна залишити своє критичне зауваження на будь-якій сторінці, під будь-яким текстом.

Критики багато, але вона низької якості. Тому що перший порив таких критиків — осуд. А той, хто хоче осудити, не прагне вступати в дискусію, його зауваження завжди негативні, а сама людина закрита для спілкування.

Є й такі, які висловлюють критику у вигляді мудрих зауважень, і з ними легко вести діалог. Це ті, чий перший порив — зрозуміти і навчитися. Такі люди відкриті для спілкування і смиренні.

Критика може бути і корисною цеглиною, і руйнівним молотом. Тому з критикою треба бути обережним.

Ось три основні запитання, які необхідно задати собі, перш ніж критикувати самим або в той час, коли нас критикують.

Що ви хочете — доказати свою правоту чи зробити людину кращою?

Якщо ви хочете доказати свою правоту, то краще помовчати. Найкраща критика на мою адресу стосувалася підвищення якості моєї роботи і поліпшення моїх особистих якостей. Найкраща критика некорислива. Тому, хто вміє бути некорисливим, зовсім не важливо, хто матиме слушність у кінцевому підсумку, він не прагне отримати верх над «противником». Його ціль — побачити, що ми стали кращими завдяки їх критичним зауваженням.

Перш ніж слова критики злетять з ваших уст, пропустіть свої думки через фільтр цього запитання. Навіщо я збираюся сказати те, що думаю? Чи для того, щоб поліпшити ситуацію, щоб допомогти

цій людині змінитися в кращий бік? Чи лише для того, щоб похизуватися своєю правотою.

Це критика чи напад?

Конструктивна критика дотримується суті питання. Навіть коли наші критичні зауваження спрямовані на конкретного брата чи сестру, ми не повинні переходити на образливі прізвиська і не повинні обвинувачувати.

Багато разів я ставав свідком того, коли на людину просто-напросто нападали. Як тільки ми забуваємося і відходимо від теми роботи, стосунків і переконань, а починаємо осуджувати характер чи мотиви іншої людини, ми переходимо межу.

Ісвідчень цьому багато: досить прокрутити стрічку новин Фейсбука чи Твіттера або переглянути коментарі з якого-небудь політичного чи богословського питання. Як швидко ми змінюємо тему, переходячи на особистості, гублячи початкову нитку. Починаємо нападати, а це ні до чого доброго не призводить.

Я ще не зустрічав людину, яка продовжувала би зацікавлено слухати свого

співрозмовника після того, як той обізвав її образливим іменем. Або коли її несправедливо в чомусь звинуватили і приклеїли незаслужений ярлик. І навіть усвідомлюючи цей факт, ми все одно продовжуємо нападати знову й знову.

Задайтеся питанням: «Я веду мову про роботу людини і її ставлення до роботи, чи ж я нападаю на саму людину?» Зрозумівши величезну різницю між цими двома мотивами, ви станете на один крок ближче до конструктивної критики.

Третє, про що важливо пам'ятати, коли ви критикуєте, — сказати про позитивні моменти.

Найжахливіша критика постійно говорить лише про негатив. Діло неодмінно зруйнується до основи, якщо в руйнівника нема жодної думки про те, як зберегти його.

Зовсім інший результат буде, коли критик насамперед зацікавлений в тому, щоб поліпшити те, що вже є, а не зруйнувати все дощенту.

Одна моя добра знайома — талановита письменниця. Коли я закінчив чорновик своєї другої книги, то попросив, щоб вона

відредагувала її. Чесно признатися, я з жахом чекав її вердикту.

Так воно і вийшло, але вона не просто рознесла мою книгу. Вона терпеливо пройшлася по всіх місцях, де внесла свої зміни, і пояснила, чому прийняла таке рішення, підкреслюючи і ті місця, над якими варто ще попрацювати, і ті, де мені вдалося написати дуже добре. Її чесний відгук додав мені клопотів з моєю книгою, але краще так, ніж суцільні червоні ремарки без єдиного слова схвалення.

Критикуючи, необхідно пам'ятати, що в нас появилася можливість підтримати іншого, допомогти йому рухатися далі. Ми можемо спершу вказати на те, що вдалося зробити добре, а потім пояснити, як можна зробити це ще краще.

Запитайте себе: чи, критикуючи, не кажу я тільки про те, що було зроблено неправильно?

Пам'ятаймо про ці три важливі питання і аналізуймо з користю для діла, не руйнуючи, а творячи. І тоді ми нарешті навчимося правильно сприймати критику.

Майкл Ідальго.
Письменник.

ВЕЛИКИЙ МУЧЕНИК

Християнське життя починається з того, що в серце людини потрапляє зерно Божої істини. Воно сходить, росте й свого часу дає врожай. Щоб це сталося, потрібна гарна, родюча «земля». «А те, що впало на добру землю, це ті, що слухають слово і зберігають його в чистому й доброму серці, і вони приносять плід у терпінні» (Лк. 8:15). Але навіть якщо є чисте й добре серце, але немає третього, такого важливого компонента, як терпіння, — зерно плоду не дасть.

Віруючі дуже люблять книгу Йова. Це й не дивно, оскільки кожен з нас, більшою чи меншою мірою, потрапляє у схоже становище. Йов жорстоко страждав, він терпів страшні фізичні й душевні муки. Страждав без Божої втіхи, без надії на зцілення й повернення втраченого. У перспективі були лише лепрозорії та могила десь у пустелі. Бог мовчав.

Як поведився мученик? Він ремствував, він хотів судитися з Богом, він впадав у глибокий відчай, бився головою об камінний мур безвиході. Натомість надходили нові й нові біди.

Читаючи книгу, ми всі розуміємо, що Всевишній абсолютно не мав наміру використати цю благочестиву людину як якогось підослідного кролика: ану, заберемо в нього майно, — як він поведеться, ану, погубимо його дітей і так далі. Щось мало бути в цій страшній пригоді глибинне, потаємне і, звичайно ж, добре. І воно було. Ми знаходимо його в коротенькій фразі в самому кінці оповіді: «Я чув лише те, що говориться про Тебе, але тепер на власні очі Тебе бачу!» (Йов. 42:5).

Ісус дуже часто дорікав за духовну сліпоту різного роду вченим людям, які мали великі знання, але не могли пізнати істину. Духовний зір! У Йова відкрився духовний зір, що його раніше він не мав. Цим новим зором страдник побачив Бога, побачив і себе. Тепер він міг оцінити свої чесноти, що ними так гордився, з позиції Всевишнього, подивитися на них Його очима. Прийшло справжнє смирення, а за ним і покаяння.

У схожій ситуації якось побував пророк Ісаа. Коли він духовними очима побачив Бога, то побачив також і себе й жажнувся: «Горе мені! Пропає Я! Бо я людина з нечистими устами» (Іс. 6:5).

Історія з життя

Усе починалося чудово. Розумні, інтелегентні батьки, гарні сімейні стосунки, червоний диплом у престижному виші, цікава робота, вдале заміжжя, народження сина.

Потім вона покалася, і накопили випробування. У сім'ї почався розлад, після року напружених стосунків чоловік сказав: не хочу жити з сектанткою... Поїхав у Росію й звідти прислав заяву на розлучення. Вона лишилася з сином у своїй малагабаритній готельці.

Потім захворів син. Вона надрилася на двох роботах, аби заробити йому на належне лікування. Потім у батька стався інсульт. Мама не могла його ні перевернути, ні посадити. Вранці Світлана бігла до батьків, щоб допомогти мамі, потім на роботу. Невдовзі в країні почалася криза, й фірма, де працювала Світлана, оголосила про своє банкрутство. Усе це сухі факти, за якими — глибокий потік страждань. Він залив колись гарячу її віру, майже загасив той вогонь, що горів у серці в перші роки після хрещення. Потім було ще багато чого: смерть батьків, втрата внеску в «Еліта-центр», куди вона віднесла всі гроші від продажу батьківської квартири, та ще низка дещо менших ударів долі.

Потім вона вийшла заміж. Не скільки по любові, стільки з необхідності. Чоловік виявився хорошим, прийняв її сина як рідного. Вона була дуже вдячна. Отримала кілька років відносного спокою, але невдовзі чоловік захворів. Вozила його, куди тільки могла, шукала найкращих лікарів, залізла в борги, та марно. За рік стала вдовою.

На жаль, не мала вона такої віри, що давала б сили «ходити по воді»... Вона не розуміла Господа, не розуміла, чому саме її Він наділив такою долею. Навкруги стільки щасливих людей, котрі взагалі не знають Бога! «У чому моя провина?» — відчайдуш-но волила вона до небес. Завжди вважала себе гарною дружиною, хорошою матір'ю, у домашньому господарстві завжди був порядок, переважно її стараннями сім'я трималася на доброму рівні, її поважали на роботі, вона завжди готова була прийти на допомогу... «За що ж мені таке покарання!» — не раз кричала вона до Бога. Часом була близька до того, аби вкортити собі віку, стримувало лише одне: відповідальність за тих, хто залежав від неї.

Відповідь отримала значно пізніше, коли «цунамі» випробувань відійшло, лишивши на березі її душі розтерзані почуття, розтрощені надії, усе, чим вона пишалася в житті, чим дорожила й що берегла. Настав штиль. Треба було розпочинати життя спочатку, але тепер це чомусь не лякало. «Так бо говорить Всевишній, Вічно живий, Святий на ім'я: Я живу високо у святині, та й із скрушеним

і смиренным духом, щоб оживляти дух смиренних, щоб оживляти серце скрушених» (Іс. 57:15). Прийшло глибоке розуміння цих слів, і душа почала оживати, але вже на інших засадах та іншій висоті.

Прикладів наче безпричинних страждань, без перебільшення, безліч — як у Святому Письмі, так і в нашому житті. Якщо у твоїй дім прийшла біда, а потім друга, а потім третя, й ти не знаєш причини, а Бог не відповідає на твої волання, то втішся тим, що з віруючою людиною нічого не трапляється даремно, наслідки обов'язково будуть, хоча, можливо, ти їх і не побачиш так чітко, як своє відображення у дзеркалі. Щонайменше — ти зміцнієш у терпінні.

Ной та Авраам

Зовсім за інших обставин проявили своє терпіння Ной та Авраам. На їх долю не випало надто великих страждань, як, скажімо, на долю Йова. Обидва вони отримали чіткі одкровення від Бога й добре розуміли, що їм робити. Ной гади не мав, коли почнеться потоп, але запасає терпінням на сотню років. І очікуване здійснилося. «Вам бо треба терпеливості, щоб ви, виконуючи Божу волю, одержали обітницю» (Євр. 10:36). Авраам виконав волю Божу, але обіцяного не отримав. Проте терпіння й віра не зрадили йому до кінця життя.

Коли ти знаєш волю Божу, маєш віру, але тобі бракує терпіння, наслідки можуть бути дуже сумні. Саме так сталося з царем Саулом під час війни з филистимлянами (1 Сам. 13:8-9). Можливо, яких кілька хвилин ще треба було йому зачекати до приходу пророка, але терпіння у царя вичерпалося, й це коштувало йому царства.

На дорогах світу

Зовсім інше забарвлення мало терпіння апостола Павла. «... В усьому показуємо себе як служителі Божі: у великим терпінні, в скорботах, у бідах, в утиках, у поboh в ув'язненнях... в доброті, в Дусі Святому, в неліцемерній любові, у слові правди, в силі Божій...» (2 Кор. 6:4). Апостол прекрасно знав свою місію на землі й самовіддано здійснював її. Кожний крок його діяльності потребував не просто терпіння, а величезної витривалості. Саме знання волі Божої допомогло йому піднятися у витримці значно вище, ніж великі мужі давнини.

Не ремствувати, не скаржитися, не просити в Бога якихось благ, задовольнятися наявним, постійно бачити перед собою духовну перспективу й не втрачати її з поля зору довгі, неймовірно важкі десятиріччя.

Для цього, окрім інших важливих речей, потрібно було неслабнуче, «залізне», постійно підживлюване Духом терпіння.

«Докази мого апостольства виявилися між вами в усяким терпінні, знаменнями, чудесами і силами» (2 Кор. 12:12). У переліку цих дивовижних дарів слово «терпіння» стоїть на першому місці.

Після жив

А як же ми? Інколи спілкуюся з деякими колись досить успішними євангелістами. Свого часу вони привели до покаяння тисячі грішників. Тепер якось прив'язали, хоча сьогодні, як ніколи, маємо для проповіді Євангелія практично все: транспорт, масу літератури, радіо, телебачення — усе доступне. Самі ж проповідники встигли здобути гарну духовну освіту, забезпечені матеріально, мають за спинами потужну підтримку церков... А люди майже не каються. Ось і зажурилися брати у своїх затишних офісах.

Ісус одного разу сказав учням: «Я послав вас жати те, над чим ви не трудилися. Інші трудилися, а ви увійшли в їхню працю» (Ів. 4:38). Так було і в нас у 80-90-ті роки. Жоден мрійник у радянські часи не міг собі уявити, що комунізм упаде, що стане можливою відкрита проповідь Євангелія. За нас, переважно, молилися невідомі зватися жиди десь у далеких краях. Дух Святий засівав нашу «землю», вирощував, доглядав, а нам доручив найлегше й найпочесніше: зібрати рясний урожай. Ми зібрали, — слава й подяка Йому!

І настало після живих затишшя на євангелізаційних полях. Що роблять селяни після того, як збіжжя зведено в комори? Вони не засмучуються, сильно не розслабляються, а починають готувати землю для нового посіву й сіють те, що треба сіяти тепер. Потім у терпінні чекають до весни.

Так і в євангелізаційному труді. Нині для нас — час сіяти. Наслідків своєї праці ми, можливо, й не побачимо в цьому житті (Ів. 4:37), й тут доречно згадати велике терпіння Авраама, Ісака та Якова, котрі отримали однакові обітницю від Бога, але здійснення їх не побачили. Не занепадати духом, не мріяти про великий успіх, а терпляче, наполегливо, з твердою вірою шукати добру землю й кидати туди зерно.

Передбачаючи деякі настрої майбутніх поколінь, апостол Павло писав: «І ми бажаємо, щоб кожен із вас для повної впевненості в надії виявив таку саму старанність до кінця, щоб ви не облічилися, а наслідували тих, хто через віру й довготерпіння впадкали обітницю» (Євр. 6:12).

У цій праці терпіння наше має досягнути певної досконалості (Як. 1:4). Такої якості, коли воно не стомлюється, не «уривається» при випробуваннях, не залежить ні від зовнішніх обставин, ні від нашого настрою, не підпадає страхом, але наповнене любов'ю. «І нехай Господь

направить серця ваші на любов Божу й на терпеливість Христову» (2 Сол. 3:5).

До духовних вершин

У Посланні до галатів (5:22) є таке місце: «Плід духа: любов, радість, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, лагідність, стриманість». Бачимо тут свого роду сходинки до досконалості. Зрозуміло, що підйом треба починати з найпростішого, з того, що цілком доступне як для віруючих, так і для невіруючих. А це — стриманість. Саме стриманість відкриває нам шлях до інших важливих чеснот, саме вона — незамінний чинник, коли йдеться про терпіння.

Стриманості усім не вистачає, — хоч ти плач! Це факт. І не в чомусь великому (куди вже там до великого) — простих побутових речах. Часто сестри, у кого великі сім'ї, скаржаться: мати як наймичка в домі. Вмовляєш, вмовляєш своїх домочадців, просиш їх лагідно, просиш: не смітити, прибирайте за собою, не розкидайте своїх речей... Та де там! Як і не чують. Ну й зирвешся, була.

Брат дав собі тверду обіцянку ніколи не втручатися в жодні політичні дискусії, не вживати різких, так би мовити, не християнських слів, та ось послухав по телевізору виступ президента сусідньої держави й не втримав язика.

Іде богослужіння, а діти чийсь гасають по залі, кричать, бешкетують, батьки ж їхні наче того й не помічають, — ну як тут промовляти!

Такі ось прості приклади. А кому замало цих, нехай пильненько погляне на власне життя-буття. Майже кожному, любі брати та сестри, є над чим замислитися.

Якщо повернемося до тої драбини з Галатів (5:22), то побачимо, що другим пунктом з кінця йде лагідність. Слово це має синоніми: м'якість, стриманість, спокій. Бачимо, що набути нами стриманість входить як одна з важливих складових до лагідності.

Отже, доки не навчимося першому, не зможемо придбати друге. Саме з нього починається розвиток нашої внутрішньої людини. Ісус казав на самому початку Свого служіння: «Навчіться від Мене, бо Я лагідний і покірливий серцем» (Мт. 11:29). Господь називає тут дві найважливіші риси, без яких наше духовне зростання практично неможливе.

Святе Письмо називає Господа Богом терпіння та втіхи (Рим. 15:5). Великий апостол доніс до нас свій безцінний практичний досвід: «І не тільки цим, але ми хвалимося і скорботами, знаючи, що скорботи приносять терпеливість, а терпеливість — досвід, а досвід — надію» (Рим. 5:3). Надія, друзі, не засоромить, бо з нами наш Господь, Який Сам пройшов через страшні випробування, і за те, що перетерпів смерть, був увінчаний славою і честю (Євр. 2:9).

В. К.

ЯК ГОВОРИТИ ПРО ВІРУ З ДРУЗЬМИ, ЯКІ НІ В ЩО НЕ ВІРЯТЬ

Коли я признався своїй подрузі, що тепер вірую в Бога, вона була просто шокована. Я був одним з тих атеїстів, які з будь-якого приводу і питання, пов'язаного з християнством, з почуттям власної гідності відповідають цитатою з Ніцше або з Маркса. М'яко кажучи, я був вороже налаштований щодо всякої релігії.

Я був частиною того прошарку населення, який активно зростає кількісно і стає все помітнішим на фоні суспільства останніх десяти років. Ці люди «ні в що не вірять» — атеїсти, агностики та інші такого роду скептики, що не приймають жодної з існуючих форм релігії. Їм навіть присвоїли ім'я — «но-пес», тобто «ніякі» (від англ. nope, що означає «нічого, жодного») Саме ці люди стають новою проблемою для християн, які звикли спілкуватися з прихильниками інших віросповідань.

Хтось вважає, що з огляду на такі тенденції серед населення християни повинні підлаштовуватися і внести зміни в хід богослужіння і віросповідань, щоб світським людям стало простіше налаштуватися на релігійний лад. Але як людина, яка побувала обабіч світсько-релігійного перевалу, можу сказати цілком точно, що тренди мають звичку змінюватися; а навіть найзапекліші противники всіх і вся можуть повірити в Бога, і для цього нема необхідності приносити в жертву ортодоксальний погляд на Писання.

Істина не вимагає потреби в тому, щоб її доводили; але варто знати, як її довести, якщо ваші опоненти почнуть докопуватися.

Знаю з досвіду, що думають люди по обидва боки

барикад, і можу сказати з певністю, що багато християн з таким запалом намагаються завоювати уми і серця непокоєних, що досягають лише зворотнього ефекту — люди починають їх оминати.

Ось кілька пропозицій про те, як залучити до віри «ніяких».

Ваша мова повинна бути передусім розумною, а не просто емоційною

Серед людей, що відкидають всяку віру, побутує думка, що віра ґрунтується виключно на емоції і позбавлена розумного контакту. У розмові з агностиком чи атеїстом християни надто часто переходять на емоційну мову: «Коли я довірився Господу...», «Бог був таким добрим до мене...» і т. д.

Нічого неправильного в цьому нема — ми покликані до того, щоб розповідати про свою віру. Але атеїстам і агностикам зовсім чужа мова віри, вона їх просто дратує. Це все одно, що вам довелося би вислухати цілу тираду про чийогось друга, якого ви в очі не бачили.

Окрім того, надіючись лише на емоційну доказову базу вашої бесіди, ви позбавляєте свого співрозмовника можливості дізнатися про глибоку багату історію християнської думки — починаючи з Павла, Августина і Томи Аквінського, К'єркеґарда і Шлейєрмахера, Нібура і Тілліха, і закінчуючи Н. Т. Райтом, Алвіном Плантінгом і Денисом Тернером.

Вчення Самого Ісуса — приклад вражаючої логіки. Якщо ми хочемо наслідувати Його, то необхідно говорити не тільки переконливо, а й з розумними доказами.

Сам а істина, можливо, і не потребує доказів, але якщо вас почнуть розпитувати, що і до чого, треба вміти дати розумну відповідь. Необхідно завжди «бути в темі» — перевірити свої знання з історії і християнської

філософії, а також історії атеїзму, щоб самим ще більше зміцнитися у вірі і знайти спільні для розмови теми з нашими сусідами. Це неодмінно зближить нас.

Шукайте спільну мову

Найдивніше, що за даними опитування П'ю, 68 відсотків американців, які не визнають жодну релігію, все одно вірять в Бога і хочуть здобути хоч якийсь духовний досвід. Навіть безкомпромісні атеїсти виявили усвідомлене прагнення до чогось надприродного. Іншими словами, вони хочуть не просто знати щось про Бога, а відчувати Його на глибокому духовному, неземному рівні, виходячи за рамки матеріального світу.

І навіть якщо ви будете суперпереконливо говорити своїм друзям-атеїстам, що втихомирення, яке вони відчують в природі, або приплив енергії під час прослуховування музики — це ніщо інше, як конкретний результат життєдіяльності конкретного Бога, вам навряд чи вдасться переконати їх цим, але вони зрозуміють, що між вами є щось спільне.

Ми можемо нагадати собі про те, як щедро Бог обдарував нас здатністю відчувати все, що є в цьому світі, і ділитися цими відчуттями з іншими людьми, розповідаючи їм про наші власні переживання в спілкуванні з Богом.

Не відмовляйтеся від важких запитань

«Якщо Бог такий добрий, чому у світі стільки зла?». «Якщо єдина дорога до спасіння — віра в Христа, що буде з тими, хто народився і виріс в не християнській сім'ї?». «Звідки мені знати, що Бог є, якщо я ніяк не можу це побачити на практиці?».

Відповіді на такого роду запитання часто бувають вирішальними для невіруючих (і, правду кажучи, для

багатьох віруючих). І не те щоб християнство за 2000 років так і не змогло знайти належні відповіді на ці запитання. Справа в тому, що відповіді на важкі запитання інколи не дуже гарні і приємні.

Тому коли ви в черговий раз будете гортати Псалми в пошуках слів для заспокоєння, не забудьте, що Писання в ролі ліків може запропонувати і гірку пілюлю (взяти хоч би уривок про розп'яття). Ми, як християни, зобов'язані, особливо під час розмови про віру з невіруючими, не уникати нелегких моментів істини, навпаки, маємо сміливо говорити про них, як би тяжко це не було для нас і наших співрозмовників.

Найкраще свідчення — ваше життя

Найкращим свідченням про християнство є життя в радості, благодаті, смиренні, стриманні і любові, незважаючи на труднощі і невдачі. І якщо пізнати Бога ближче мені допомогли розумні докази, відчуття, що Бог реальний, на якомусь неземному, космічному рівні, а це прискіпливі копання у найскладніших питаннях про віру, то моє перше звернення до Нього сталося саме завдяки тому, що я побачив, як Христос діє в житті інших віруючих, і зрозумів, як Він діяв у моєму житті, коли я ще зовсім не хотів шукати Його.

Ми легко засмучуємося, коли не бачимо результатів своїх зусиль у спілкуванні з «ніякими». Розповіши про віру одному з них, розумієш, скільки ще їх залишилося. До того ж у всіх нас є свої духовні сади, за якими потрібно доглядати, і часу на турботу про інших просто не вистачає. Але зростаюча кількість людей, які віддаляються від Бога, повинна по-новому надихнути серця християн до активних дій. Я сам — хоч і невеликий, але, все-таки, доказ того, що ваші зусилля цілком можуть увінчатися успіхом.

Річард Докінз.

УДВІЧІ БІЛЬШИЙ МОЛИТОВНИЙ БУДИНОК ПОБУДУВАЛИ ТА ПОСВЯТИЛИ НА РІВНЕНЩИНІ

Коли церква росте — це ознака того, що вона здорова. Розуміння, що місця в молитовному будинку села Воронки (Володимирецький район Рівненської обл.) стає замало, прийшло давно. Братська рада прийшла до висновку: треба будувати новий дім молитви. І напередодні новорічно-різдвяних свят — 27 грудня 2015 року — відбулося посвячення новозбудованого молитовного будинку.

Новий дім молитви розташований на тому ж подвір'ї, він у два рази більший за старий і розрахований майже на 1,5 тисячі людей. Приміщення старого будинку не пустуватиме: там працюватимуть недільна школа, молодіжне служіння тощо. На свято до Воронок з'їхалися гості з різних місць. Дім молитви ледве вміщав всіх бажаючих.

На посвячення прибули представники влади: голова райради, сільський голова, директор школи. Посадовці висловили вдячність за те, що церква несе добру науку, світло і сприяє духовному розвитку суспільства.

Старший єпископ ЦХВЕУ Михайло Паночко висловив представникам влади та інтелігенції села вдячність за таку увагу і подарував їм Біблію в пам'ять про цю подію.

Співав хор, звучали слова вітання від десятків пасторів. Володимирецький район має близько 35 церков — це один з найбагатших на церкви ХВЕ районів України. Пастором церкви у Воронках служить Микола Хомич.

За свідченням учасників святкового зібрання (три з половиною години) минуло як на одному диханні. До посвячення дому молитви підвів старший пресвітер об'єднання церков ХВС Рівненської області єпископ Віктор Боришкевич. А заключну проповідь виголосив старший єпископ ЦХВЕУ Михайло Паночко.

chve.org.ua.

КОЖНОМУ ЧОЛОВІКУ ПОТРІБНА ТАКА ВІРУЮЧА ДРУЖИНА!

Наприкінці 90-х років позаминулого століття в електричній компанії в м. Детройті, штат Мічиган, працював молодий механік. Працював він по десять годин на день і заробляв 11 доларів за тиждень. Повертаючись додому, він до ночі працював у себе в сараї, намагаючись винайти новий тип двигуна.

Його батько, фермер, був впевнений, що юнак марно витрачає час. Сусіди вважали його дивакуватим. Усі над ним сміялися, і ніхто не вірив, що з нього щось вийде. Ніхто, крім його дружини. Вона допомагала йому ночами працювати в сараї. Взимку, коли рано темніло, вона тримала над ним каганець. Руки її синіли, зуби цокотіли від морозу. Але вона так вірила, що його двигун працюватиме, що він називав її «Віруючою».

Після трьох років виснажливої праці в старому цегляному сараї вони нарешті добилися своєї мети. Це сталося в 1893 році, незадовго до 30-ліття винахідника.

Одного разу сусіди почули дивні звуки, що доносилися з сараю. Підійшли до вікон, вони побачили, як

цей дивак Генрі Форд і його дружина тряслися дорогою в колясці без коней — вона котилася сама собою! Їм вдалося доїхати до кута і повернути назад до сараю. Двигун працював!

Цього вечора народилася нова — автомобільна індустрія, якій судилося стати провідною в США. І якщо Генрі Форда можна назвати батьком автомобілебудування, то місіс Форд, безумовно, — мати цієї індустрії.

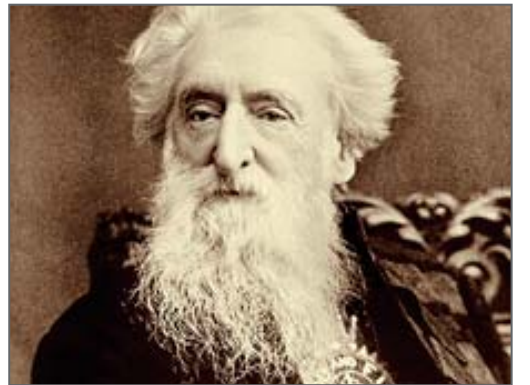
Через 50 років Генрі Форда запитали, ким би він хотів бути в житті, якщо б довелося все почати з початку.

«Мені абсолютно все одно, — відповів він. — Головне — щоб поруч зі мною була моя дружина». До кінця життя він називав її «Віруючою» і хотів провести з нею вічність.

Кожному чоловіку потрібна така віруюча дружина, яка завжди поруч, а найголовніше — тоді, коли обставини складаються не дуже вдало. Коли все йде шкереберть, усе валиться з рук, чоловікові потрібна дружина, яка підтримає його впевненість в собі, дасть йому зрозуміти, що ніхто не захитає її віри в нього. Бо якщо вже й дружина в нього не вірить, то хто ж тоді повірить?

ВИДІННЯ, ЯКЕ ПЕРЕВЕРНУЛО ЖИТТЯ

Генерал Армії спасіння Вільям Бут помер в 1912 році. На його похороні в Лондоні зібралося понад 150 тисяч людей, включаючи королеву Англії, яка прийшла інкогніто. На той момент Армія спасіння — церква, заснована Вільямом Бутом — поширилася на десятки країн, маючи понад два мільйони послідовників. Англія пережила одне з найбільших пробуджень у своїй історії...

Вільям Бут народився в невіруючій сім'ї і з дитинства вів світський спосіб життя. Коли йому минуло 15 років, знайомі запросили його в методистську церкву, де він і запросив Ісуса Христа у своє серце. Відразу після покаяння Вільям почав служити Богові, запрошуючи своїх друзів до церкви.

Неймовірне враження на нього справила історія про Чарльза Фіннея, який кілька десятиків років тому проводив служіння в цій церкві. Очевидці розповідали, що тоді калялися найзапекліші грішники і люди натовпами заповнювали церкву, яка не могла вмістити всіх бажаючих. Весь Ноттінгем був зворушений... Це надихало Вільяма.

І ось, одного разу, коли Вільям їхав поїздом і дивився у вікно, він побачив видіння. Ось як він сам це описував: «Я раптом побачив великий, темний і бурхливий океан. В океані борсалися мільйони людей, вони тонули, кричали і благали про допомогу. Посеред цього бурхливого океану я побачив величезну скелю. Перед скелею була якась платформа, на якій було багато людей, що видряпалися туди з того страшного океану. Але те, що я побачив далі, вразило мене. Люди, які одного разу були спасенні, скоро забули про жахи цього океану. Багато з них не виявляли жодного хвилювання з приводу того, що навколо відбувалося. Вони ніби не помічали людей, що тонули, кричали і гинули».

І тут я побачив щось надзвичайне: велике саяво пронизало темряву, і туди, де потопали люди, Хтось опустився. Я побачив, як Він намагався врятувати гинучих людей ціною Своєї крові. Він весь час кликав тих, які вже були врятовані, яким Він допоміг раніше. Він просив їх прийти і допомогти Йому. Але люди, яких Він кликав, ніяк не реагували на Його заклик. Вони були зайняті важливими справами. Деякі з них метушилися, інші просто раділи, що нарешті вибралися на платформу, а треті, навпаки, благами Його прийти і благословити їх.

Тоді я усвідомив, що найголовніше, що Бог хоче бачити від нас, — це те, щоб ми спасали інших людей!».

Після цього видіння життя Вільяма змінилося кардинальним чином. Якось, проїжджаючи Лондоном, він потрапив у східний район і був шокований побаченим: алкоголь, дитяча проституція, бездомні люди... Це зачепило його серце, і вже наступного дня він написав своїй дружині

листа, де заявив: «Я знайшов своє покликання!».

Повернувшись у рідний Ноттінгем, він отримав привабливу пропозицію стати пастором найбільшої і найбагатшої церкви міста. Кар'єра була багатообіцяючою... За розповідями очевидців, коли відбувалося урочисте богослужіння, його дружина Катерина сиділа на балконі. Коли вона почула оголошення з приводу Вільяма, то закричала на весь голос: «Вільяме, не погоджуйся!».

Після цього сім'я переїхала в Лондон і почала служіння найбіднішим і найнижчим верствам міста. З самого початку це була нелегка справа. Щодня вони виходили на вулиці, ставали на перехрестях і проповідували. У них кидали камінням, обзивали різними лайливими словами і навіть били. Але Вільям відчував, що Бог закликає його служити саме цим людям.

Одного разу, коли він проповідував зі своїм помічником великому натовпу людей, якийсь чоловік підійшов до нього і плюнув на його пальто. Помічник Вільяма хотів усе витерти, але Вільям сказав: «Не треба, це моя медаль!».

Мало-помалу ті п'яниці і волоцюги почали прислухатися до проповідей і наворачтис до Христа, і служіння поволі зростало. Для того, щоб працювати в такій ворожій атмосфері, Вільям вирішив запозичити армійські атрибути у своє служіння. Він говорив: «Ми, як в армії, повинні завоювати цих людей для Ісуса». Так народилося відоме у всьому світі служіння Salvation Army (Армія спасіння). Вони адаптували військову уніформу, схожу на форму британської армії. Вільям став генералом, новонавернений — курсантами, члени церкви — солдатами, а служителі — офіцерами. Місця, де проводили служіння, називали блокпостами, а євангелізації — кампаніями або військовими походами.

Девізом армії було потрібне S: Soup, Soap and Salvation (суп, мило, спасіння). Це відображало їх дії: нагодувати, помити і спасти людей! (Як зазначив один пастор, жаль, що сьогодні в них залишилися тільки перші два S).

У 1904 році Вільяма офіційно запросили в Букінгемський палац. Там на зустрічі король Едуард VII запитав його: «Який твій улюблений вид відпочинку?» — «Знаєте, ваша величність, — відповів Вільям, — деякі мають пристрасть до золота, деякі до мистецтва, а моя пристрасть — спасіння душ!».

КИЇВСЬКИЙ БІБЛІЙНИЙ ІНСТИТУТ

Церква Християн Віри Євангельської України

Місія «Світло для народів»

ВІДКРИТО НАБІР ДО

МІЖНАРОДНОЇ МІСІОНЕРСЬКОЇ ШКОЛИ

Ми готуємо місіонерів для євангелізму і відкриття церков серед не досягнутих народів країн СНД, Середньої Азії і Східної Європи.

З 1 червня до 19 серпня 2016 року на базі Київського біблійного інституту місія «Світло для народів» (Швеція) проведе Місіонерську школу. Досвідчені місіонери, пастори, викладачі богослов'я з країн СНД і Скандинавії будуть викладати біблійні доктрини, історії місій, релігії світу, ознайомлять студентів з методами і стратегіями місіонерського служіння, розкажуть про відкриття і зростання церков.

Ми навчимо консультуванню, благовісту через ЗМІ, основам соціального і дитячого служіння, міжкультурному спілкуванню і допоможемо набутти інші корисні навички.

Завершивши навчання, студенти зможуть взяти участь у короткочасних місіонерських поїздках в Україні, до колишньої Югославії та в інші місця для розвитку довгострокового служіння.

Організатори школи забезпечують студентів триразовим харчуванням, проживанням і навчанням.

Абітурієнт місіонерської школи повинен:

- ✓ бути членом місцевої церкви ХВЕ
- ✓ мати рекомендацію пастора
- ✓ досягти 18-річного віку
- ✓ бути готовим дотримуватись всіх правил навчання і проживання, затверджених Місіонерською школою.

До 25 травня 2016 року треба надати необхідну інформацію

- ✓ заяву-анкету
- ✓ рекомендацію пастора церкви
- ✓ два фото 3x4 см
- ✓ медичну довідку (форма 086-у)

Контакти: тел. (044)450-60-00 — секретар
моб. тел. (067) 708-43-61 — координатор Антон Миколайович Кукса
e-mail: kuksa18@gmail.com сайт: www.kbi.org.ua
FB: www.facebook.com/missionschoolkiev

№ 1 (136)
СІЧЕНЬ 2016 р.

Виходить щомісяця

Адреса редакції:

76002, м. Івано-Франківськ,
вул. Мочульського, 1;
тел./факс (0342) 50-10-19, факс 50-10-21
E-mail: dobry.samar@gmail.com

**Шеф-редактор — Олег Карпюк;
літературний редактор — Людмила Бендус;
технічний редактор — Дана Парипа;
оператор комп'ютерного набору — Вікторія Галюк.**

Газета віддрукована в
Івано-Франківській друкарні «Місто НВ»
Обсяг — 1,86 умовного
друкованого аркуша.
Тираж — 15000 примірників.
Замовлення № 923.

ЗА ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ВІРУ

Засновник — Всеукраїнський союз церков
християн віри євангельської п'ятидесятників

Редакція не завжди поділяє погляди авторів.

Р/р 26002000007923, ПАТ «Укрсоцбанк»,
МФО 300023, код 20559726